

ABCblad

Nr 4 2006

Bo tog ABC-klubben ut på Internet

Ccleaner

**Modempoolen
läggs ner**

7-Zip

Linux 15 år

SQL-injektioner

Foto Per Styrenius

ABC BLADET

ABC-bladet utges av ABC-klubben och utkommer 4 ggr/år.

Redaktionen
Chefredaktör Johan Persson
Peter Nermänder
Christian Simonsson
Per Styrenius
Rickard Oxgård
Sven Wickberg
Sven-Erik Svensson
Anders Höglén
Per Olof Jonsson
Erik Nyman

Ansvarig utgivare
Johan Persson

Tryck och distribution: Botkyrka Offset
Utgivningsbevis: 12027
ISSN: 0349-3652

Innehållet lagras och publiceras elektroniskt.
För obeställt material ansvaras ej.

ABC KLUBBEN

Styrelsen
Ordförande Thomas Green
Vice ordf. Claes Tullbrink
Sekreterare Bo Salter
Kassör Tommy Florstedt
Eric Rowley
Sten Öhman
Göran Sundqvist
Jan Roos
Bengt Bengtsson

Webb och e-post
Webbplats: www.abc.se
Telnet/SSH och ftp: sun.abc.se
Kansliet: kansli@abc.se
ABC-bladet: red@abc.se

Postadress
Box 14 143
167 14 Bromma

Telefon
Klubblokalen/kansliet: 08-80 17 25
(säkrast tisdagskvällar)
Modempoolen: 0520-500 222

Avgifter
Medlemsavgift 300kr/kalenderår
Modempoolsavgift 100kr/kalenderår
Bankgiro 5986-2169
Org.nr: 802010-8174

nr 4 2006

- 4 Modempoolen läggs ner
- 5 Årsmöte
- 6 Medlemsporträtt:
Bo Kullmar
- 10 CCleaner
- 12 SQL-injektioner
- 13 Om spalter och blankrader
- 14 Att bli gammal
- 16 Datorhjälpen i Målilla har
lagts ner
- 17 Hur tas egentligen lågpris-
produkterna fram..?
- 18 Linux har fyllt 15
- 20 Pascal och Turbo Explorer
- 22 Kom igång med CSS
- 23 7-Zip
- 24 Ta kontroll över din spam -
del 2
- 31 Johans länkar
- 32 Sista sidan

har ordet...

Vad är det som för en förening framåt?

Som styrelseledamot - men även som engagerad föreningsmedlem - har man all anledning att fundera på den saken. Det finns kanske inget allmängiltigt patentsvar och det är naturligtvis mycket som samverkar, men jag tror att en viktig del är att olika erfarenheter möts - och inte minst stöts och blöts. Här tycker jag att ABC-klubben har ett område med potential, för vi har medlemmar med mycket skiftande erfarenheter, kunskaper och personligheter. Detta är en tillgång - givet att vi kan utnyttja den på ett bra sätt.

Jag läste i DN den 6 november två vitt skilda texter. På ledarsidan talades det om ett möte i Vita Huset när den person som ansvarat för återuppbyggnaden av Irak återvände och fick avrapportera inför presidenten, försvarsministern, säkerhetsrådgivaren och vicepresidenten. Det blev ett gemytligt möte med lite anekdoter om livet i Irak. Ingen ställde några kritiska frågor. Ingen framförde någon kritik av den förda strategin. Använde USAs ledning dessa personers erfarenheter och kompetens på ett bra sätt?

Den andra texten var en intervju med Carin Jämtin. Hon fick frågan "Har ni fått lugn och ro i Stockholms arbetarekommun?" - och svarade att hon inte hoppades det. "Det handlar om att diskutera olika politiska frågor, att vara osams om dem och sedan komma fram till en gemensam linje och driva den. Däremot hoppas jag att vi slipper att man går bakom ryggen på folk." Hade det varit bättre om partimedlemmarna haft mer likadana åsikter i aktuella frågor?

Ja-sägare och "enfald" är föreningslivets dödgrävare. En levande livlig diskussion med en mångfald olika viljor där en vild idé kan föda nästa tanke hos någon annan som vidareutvecklar - eller modererar - idén vilket kan föda en tanke hos en tredje om vad man skulle kunna utnyttja detta till.. Jag tror tyvärr att många i klubben känner sig lite "brända" av tidigare negativa och kanske inte fullt så konstruktiva diskussioner, men jag hoppas att rädslan för oenighet och meningsutbyten - även engagerade sådana - ska lägga sig något (om det alls finns en sådan rädsla?) Låt vara att inte allt kan resultera eller realiserar, låt vara att några måste backa från en tidigare ståndpunkt eller att alla inte får sin vilja igenom - men givet att diskussionen förs på ett någorlunda respektfullt och sakligt sätt är jag övertygad om att oenigheter och åsiktsskillnader rätt hanterade är en faktor som verkligen för ABC-klubben framåt! Detta gäller såväl bandbredd som modempool som hur klubbens medlemsantal ska kunna ökas!

Med jämna mellanrum dyker frågan om varför inte fler deltar i ABCKOM upp. ABCKOM är som bekant klubbens diskussionsforum för (nästan) allt mellan himmel och jord i ett 60-tal möten. Ja, varför inte? Enligt min uppfattning är tonen i de allra flesta fall trevlig, tekniken är överkomlig även för de mindre vana. Allt som krävs är ett medlemskap, lösenordet och en Internetanslutning. Med detta kan du provläsa ett tag om du väljer ikonen för WebKOM eller WebLMSG på www.abc.se, därefter dröjer det förhoppningsvis inte länge innan du skriver egna inlägg i någon diskussion. Minns du inte ditt lösenord kan kansli@abc.se hjälpa dig med ett nytt.

Oenighet räcker dock inte ensamt som drivande kraft. Vi i styrelsen gör vad vi kan, funktionärerna/sysoparna gör vad de kan och likaså vår kansliorganisation (det är Allen som är vår kansliorganisation, om ni inte visste det). Men det allra viktigaste i en förening är aktiva medlemmar! Vi får den förening vi förtjänar - har du någon synpunkt på hur klubben ska fungera framöver så håll inte inne med den! Om du dessutom vill göra något aktivt i stort eller smått är alla insatser välkomna! Det kan tänkas att någon har en annan åsikt. Det är helt OK, låt dig inte avskräckas av det, de som har det jobbar bara på att föra klubben framåt! :-). Bor du i Stockholmstrakten kan ett allra första steg vara att titta in i klubblokalen en tisdagskväll.

Claes Tullbrink <6083>

vice ordförande och diskussionsglad

ABC-klubben lägger ner sin modempool

Som du kanske redan vet så kommer ABC-klubben att lägga ner modempoolen i maj 2007. Modempoolen har inte varit klubbens egen sedan 1997, utan vi köper den tjänsten av Gotanet för 30 000 kronor per år.

Anledningen till att vi lägger ner modempoolen är att vi står inför en ny upphandling av vår Internetanslutning. För att få en större valfrihet vid valet av leverantör, då väldigt få erbjuder modempooltjänst, har styrelsen därför beslutat att säga upp avtalet om modempoolen för att på så sätt få fria händer vid den nya upphandlingen.

Ändringen för dig som idag använder modempoolen blir ganska liten. Du måste ändra inställningar i din fjärranslutning och i ditt e-postprogram, sen är det bara att fortsätta som vanligt.

Det är fjärranslutningens användarnamn och lösenord som ska ändras. Därefter måste du ändra i utgående e-postserver (SMTP) till den server som din nya modemanslutning tillhandahåller.

Det finns många olika gratis modempooler att välja mellan. Gemensamt för dem alla är att du måste registrera dig, men att det sen bara kostar vanlig samtalstaxa att använda dem. Här nedan har vi några förslag på modempooler att använda (i vissa fall finns redan färdiga "ABC-konton" att använda).

En bra websida att läsa om olika leverantörer är

www.cint.se/sweden/asp20/tele_priser_surf.asp

Tänk på att en del av dessa kräver att du har tillgång till Internet för att registrera dig, så vänta inte tills modempoolen är borta innan du försöker konfigurera en ny, du kan hamna i en form av moment22.

Anvisningar och länkar finns också på klubbens hemsidor: **www.abc.se/member/uppkoppling**

Brainternet.se

En leverantör av gratis modempool där ABC-klubben skapat ett konto du kan använda. Det finns dock inget som hindrar att du skapar ett eget konto hos dem. Telefonnummer: 08-50 00 99 90
Användarnamn: abcklubben
Lösenord: online
SMTP-server (för utgående e-post): mail.brainternet.se
Mer info: **www.brainternet.se**

Telia Internet För Alla

Telefonnummer: 0780-10 10 10
Kontot skapas online med hjälp av Internet Explorer.
En anvisning för hur du gör finns här: **www.telia.se/privat/katalog/VisaProdukt.do?channelId=&pageType=e=detailed&OID=600015965&tabId=**

Telia 020

Du som har Telias bredband har automatiskt tillgång till deras modempool. Telefonnummer: 020-33 33 55
Användarnamn: [ditt vanliga]
Lösenord: [ditt vanliga]
SMTP-server (för utgående e-post): smtprelay1.telia.com, mailout.telia.com eller mail1.telia.com
Exakt vilken du ska använda står i dina papper från Telia.

Internetgratis.nu

En leverantör där du själv måste registrera ett konto, då de inte tillåter att man "lånar ut" konton. Här kan du även koppla upp dig via ISDN (08-50 00 99 93). Telefonnummer: 08-50 72 72 77
Användarnamn: [får du direkt vid registrering]

Årsmöte

Årsmötet hålls den 10 mars 2007 kl 13.00.

Information om möteslokal anslås på klubbens websidor och i klubblokalens entré.

Motioner skall vara styrelsen tillhanda senast 10 februari 2007.

Årsmöteshandlingar kommer att finnas tillgängliga på klubbens websidor så fort de är färdiga.

Lösenord: [får du direkt vid registrering]
SMTP-server: mail.internetgratis.se
Mer info: www.internetgratis.nu

Flashback

En modempool där du kan vara anonym, du behöver inte ange namn, adress eller liknande personliga uppgifter. Du kommer igång i samma sekund som du registrerat dig färdigt.

Mer info: <http://internet.flashback.se>

RIT

Här måste man tänka på att om inte abonnemanget används på 6 månader så stängs det av, men å andra sidan kan man surfa via ISDN även här.

Mer info: www.rit.se

Home.se

Här är det egentligen ett "smalband" från Spray du skaffar. Kostnaden för surfandet hamnar inte på din vanliga telefonsfaktura utan på en specificerad faktura från Spray, men priset är som vanliga telefonsamtal.

Mer info: www.home.se

TurboSurf

Har färdiga inställningar att ladda hem för både Windows och Mac.

Mer info: www.turbosurf.se

ABC

Rabatt på datortidningar

Vi vill påminna om att alla medlemmar i ABC-klubben får 25% rabatt på datortidningar från IDG:s och Hjemmet Mortensens (tidigare Medströms) förlag. Det gäller t.ex. Datormagazin, PC hemma, PC för alla, Internetworld, Computer Sweden och Mikrodatorn.

www.idg.se

www.itnyheter.se

Du kan använda webbformuläret på vår hemsida för att starta en prenumeration:

www.abc.se/member/rabatt

Om du redan prenumererar på en tidning med medlemsrabatt så bör du kontrollera att du betalar rätt pris. Förlagen missar ofta att dra av rabatten när man förnyar sin prenumeration. Det brukar dock snabbt ordna sig om man hör av sig till respektive förlags kundtjänst.

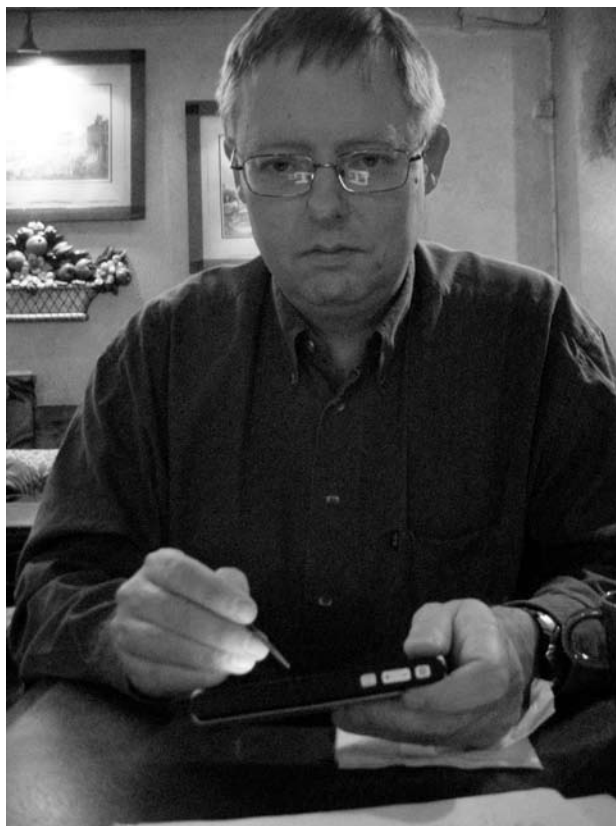
Bo tog ABC-klubben ut på Internet

TEXT & FOTO **PER STYRENIUS <9845>**

Det är nog få, om ens någon, som har arbetat och betytt så mycket för ABC-klubben som Bo Kullmar. Numera är han hedersmedlem men syns sällan i våra forum. Annat var det i mitten av 90-talet då jag kom med i föreningen. Bo var ordförande och hade tillsammans med Per Sten med flera jobbat fram en uppkoppling till Internet åt ABC-klubbens medlemmar. Internet var en ny företeelse och frågorna var många. Bo verkade vara närvarande i MSG-systemet, som ABC-klubbens elektroniska konferenssystem hette på den tiden, dygnet runt och svarade med stort tålamod på allehanda frågor. En stor del av sin vakna tid torde han dessutom ha tillbringat i klubblokalen med att hålla reda på trilsksande servrar, starta om modem som hängt sig, registrera nya medlemmar, etc. Därtill skulle han hinna med jobbet som it-tekniker på Riksbanken. Det fanns tillfällen då jag undrade om han över huvud taget fick tid att sova.

DE STORA GRABBARNA

Det blev aldrig av att jag besökte klubblokalen och träffade Bosse under den här tiden. Det fanns förstås många skäl till det, men ett var nog att systemoperatörerna tillhörde DSG, vilket på ABC-språk betydde "De Stora Grabbarna" - de som kunde och visste så mycket mer än vi andra vanliga

datoranvändare. Som nykomling tillhörde jag för övrigt inte ens "De Små Grabbarna" utan räknades till blåbären. Nykomlingar förväntades andäktigt insupa den kunskap som man kunde ta del av i olika möten, men ställa de naiva nybörjarfrågorna i "Blåbärs mötet".

Det var först på 2000-talet då jag själv blev funktionär och regelbundet började besöka lokalen som jag kom att träffa Bo och lära känna honom lite närmare. Han hade då lämnat posten som ordförande och trappat ner sysop-andet rätt rejält. Det föll dock

fortfarande på hans lott att ta hand om backup-maskinen och byta band i den varje vecka. En syssla som han punktligt utförde varje tisdag efter jobbet. För som han lite krasst konstaterar, det är inte bara tekniken som är viktig i en bra säkerhetslösning. Det krävs också en plikttrogen människa som med stoisk envishet verkligen ser till att jobbet blir gjort - även då någon är sjuk, är på semester, etc.

Bo brukade dyka upp iförd sin karaktäristiska Cowboyhatt vid femsnåret på tisdagarna, göra sitt jobb, språka en stund och sedan lämna lokalen innan allt för många medlemmar hann droppa in. Men det här var för några år sedan så det var inte utan en viss nyfikenhet som jag slog Bosse en signal för att höra om han ville ställa upp på en intervju för ABC-bladet och höra lite om vad han sysslar med nu.

SAMLING VID PUMPEN

Vi träffas en torsdagskväll strax efter kontorstid på Akkurat, en pub på Söder i Stockholm. Akkurat är känd för sina många ölsorter och för att Ölfrämjandets Stockholmsavdelning brukar ha sina möten där. Bo sitter redan på "sin" barstol när jag kommer, dock utan sin Cowboyhatt, den hamnade i Mälaren en olycksalig kväll för några år sedan och är nu borta.

Akkurat är inte ett ställe där man beställer en stor stark. Faktum är att jag inte hör det

“

En stor del av sin vakna tid torde han ha tillbringat med att hålla reda på trilsande servrar, starta om modem som hängt sig, registrera nya medlemmar etc. Därtill skulle han hinna med jobbet som it-tekniker på Riksbanken. ”

uttrycket någon gång under hela kvällen. Kunderna verkar veta vad de vill dricka eller så provar de ett öl från något av månadens aktuella fat. Detta öl handpumpas upp i glaset och för att alla skall veta vad de har att dricka finns det pedagogiskt nog etiketter framför varje pump.

För att illustrera hur tokigt uttrycket "en stor stark" är så beställer Bo senare under kvällen "en mat". Paradoxalt nog går det utmärkt! Han får in en tallrik med något som ser riktigt aptitligt ut. Vad det är? Tja, en mat är ju en mat, det finns väl ingen anledning att vara mer precis än så? Kanske fungerar det bra för Bo att beställa "en mat" då han tillhör krogens stamgäster och brukar sitta i baren 3-4 kvällar i veckan, vilket inte hindrar honom från att även besöka Oliver Twist och andra krogar som satsar på att ha ett gott fatöl i pumpen. Att Akkurat är lite av hans andra hem märker jag på hur familjärt anställda och gäster kommer i samtal med honom. Å vem skulle kunna få med Bosse på en fotbollsmatch om inte några anställda på Akkurat och Oliver Twist? Så vill man ge ett kortfattat svar på frågan om vad Bo Kullmar gör nu för tiden så blir det: Han dricker öl!

Bo kom att intressera sig för öl redan under 90-talet då Sverige kom med i ESS, en föregångare till EU. Detta innebar bland mycket annat att det började importeras en mängd nya ölsorter som var spännande

att pröva. Bo läste någon bok om öl och upptäckte Ölfrämjandet där han fortfarande är medlem. Ett tag satt han i styrelsen, men numera nöjer han sig med att vara en aktiv medlem som deltar i ölprovningar och bryggeribesök.

ÖL OCH IT

För egen del dricker jag handpumpat fatöl med exotiska namn som "Wild hare", "Mid-autumn" och "Witches". Jag noterar snabbt att olika ölsorters smak och utseende kan te sig mycket olika. Förmodligen kan man beskriva öl lika ingående som vin. När jag tar upp saken med Bosse så säger han lite undvikande att han inte är så bra på att beskriva öl, men att ölets färg kan bidra till smakupplevelsen. Annars kan Bo det mesta om öl, bryggtekniken, kulturen kring den, etc. Och precis som han en gång i tiden frikostigt delade med sig av sin datorkunskap delar han nu gärna med sig av sin kunskap om öl. Vare sig det handlar om enkla saker som skillnaden mellan Ale och Lager eller någon mer svåråtgång kulturhistoria.

Varje öl Bo dricker bokför han och betygsätter noga i sin Palm. Senare bearbetar han uppgifterna och lägger ut dem på

sin egen hemsida www.kullmar.se. Inte varje glas han dricker, men väl varje ölsort som han har smakat återfinns där och de är vid det här laget många.

INTRESSET FÖR TEKNIK HÅLLER I SIG

Intresset för teknik håller i sig och jag noterar snart att han förutom Palmen har med sin surfplatta, en Nokia 770 som han skrev om i ABC-bladet (2/2006, sid. 33), samt ytterligare en mobiltelefon och kanske sin GPS. Den sistnämnda brukar Bo ha med sig både för att veta vart han skall och vart han varit.

När Bo inte dricker öl så är han fortfarande it-tekniker på Riksbanken med ansvar för en mängd Unix-servrar. De kör operativsystemen Suns Solaris, HP-UNIX och - hör och häpna - Red Hat Linux! Bosse ser lite besvårad ut när han säger det, förmodligen för att jag ser inte så lite frågande ut. Vi som känner Bo sedan gammalt känner till hans förkärlek för Suns produkter och hans skepsis till allt som inte är "certifierat". Men visst, Red Hat är ju en kommersiell distribution av Linux som Riksbanken kör PortWise på, så varför inte?

Bo är inte tekniker i botten utan en ekonom som hamnade på Riksbanken i Malmö som kammarskrivare. Där skyfflade han under en tid sedlar, eller blanketter som han hellre vill kalla de sedlar som ännu inte är i omlopp. Redan då blev han en Helsingborgare i forskningsringen och hamnade än längre hemifrån när han 1980 flyttade till Stockholm.

Som så många andra i vår generation kom Bo att börja intressera sig för datorer tack vare en avancerad miniräknare som HP lanserade under 70-talet. Han lyssnade också på kortvågsradio och var en tid ordförande i SDXF (Svenska DX Förbundet). Det här var en tid då få ens kände till Internet så det måste ha varit mycket spännande att lyssna på radiosändningar från fjärran länder.

FRÅN KORTVÅGSRADIO TILL ABC800C

När Bo flyttade till Stockholm sålde han kortvågsradion till en invandrare som ville lyssna på radio från sitt hemland. Istället köpte Bo en ABC800C med färgskärm och började lära sig programmera i Basic. Han köpte en bok om ABC-datorer och upptäckte ABC-klubben. Snart började han hjälpa till med Monitorn, det dåvarande konferenssystemet, och 1983 hamnade han i styrelsen. Där satt han ända fram till 1999 varav de sista elva åren som ordförande! Bo var inte med vid ABC-klubbens bildande, inte heller hade han någon ABC80-dator. Men 17 år i styrelsen och över 20 år som aktiv funktionär är ett svårslaget ABC-rekord. Under den här tiden hann han bl.a. skriva ett nytt konferenssystem till föreningen, MSG-systemet, och se till att både klubblokalen och medlemmarna blev uppkopplade till Internet. Men det har han och andra redan skrivit om i ABC-bladets jubileumsnummer (2003) så det hoppar vi över nu.

Intresset för datorer och kunskaper i Basic kom till nytta även i jobbet på Riksbanken. Där började Bo programmera och ta hand om ett minidatorsystem från Data General.

Senare lärde han sig COBOL och jobbade med stordatorsystem från Burroughs (som 1986 blev en del av Unisys).

FRÅN ABC TILL UNIX OCH SUN

När ABC-datorerna slutade produceras och många valde att gå över till DOS och PC tog Bo istället klivet över till UNIX. Han skaffade en dator från DIAB som körde den egenutvecklade UNIX-dialekten DNIX, närmare bestämt en DS90-10. DNIX fanns faktiskt även för de sista modellerna av ABC-datorerna innan de gick slutligen gick i graven. Operativet hette då ABCenix.

Även intresset för UNIX fick Bo nytta av på Riksbanken. 1993 installerade banken ett system från Reuters som kördes på arbetsstationer från Sun. Idag är Sun lika mycket känt för sina servrar, men på den här tiden var deras huvudprodukt kraftfulla arbetsstationer. Bo gillade vad han såg och har sedan dess jobbat med Sun-datorer, både på jobbet och på fritiden. Hemma har han en Sun Blade 1500 och en Sun 24-tums skärm. Givetvis kör han senaste versionen av Suns Solaris, fast maskinen innehåller även ett extra processorkort med Windows XP då han emellanåt är tvungen att köra program som bara finns för Windows.

"SOLARIS BÄTTRE ÄN LINUX"

När jag nu sitter bredvid en äkta "Sunzeolot" kan jag inte låta bli att fråga honom om hur han tror att det skall gå för företaget. Till skillnad mot många proffsbedömare är Bo inte det minsta orolig för Suns framtid.

Han pratar engagerat om många av deras produkter, t. ex. SunRay som måste vara en av de tunnaste klienterna på marknaden då den inte innehåller mycket mer än drivrutiner för skärm och tangentbord. Man stoppar i sitt personliga kort och sedan är man inne på sitt eget konto oavsett var man är ute i världen - förutsatt att man hittar en SunRay-station förstås. En annan Sunprodukt är Java. Bo var faktiskt med i San Francisco 1993 när den lanserades. Förutom rena Sunprodukter så har Sun breddat sig till att använda processorer från AMD såväl som att sälja lösningar med Windows och samarbeta med Microsoft. Breddningen till trots så ligger ändå nyckeln till framtiden i operativsystemet. Numera finns det inte bara i en kommersiell utan även i en öppen version i form av OpenSolaris. Men framför allt så är Suns Solaris ett bättre operativsystem än Linux enligt Bo - sug på den alla "Linuxzeoloter"!

MÅNGA JÄRN I ELDEN - MEN MED ABC-TIDEN BAKOM SIG...

Att intervjua personer man känner är svårt samtidigt som det är spännande. Svårt för att det gäller att försöka ha lite distans till sin vän och försöka få fram sådant som även kan intressera andra än en själv. Spännande blir det då man upptäcker nya och okända sidor hos den intervjuade.

Att Bo saknar bil och gärna åker tunnelbana kände jag till. Men att han gillar att gå och åtminstone förr kunde promenera från centrala Stockholm hela vägen hem till Kista? Det lär ta tre timmar - nej, jag tänker inte kontrollgå den sträckan.

Länkar

www.kullmar.se

www.svenskaolframjandet.org

www.akkurat.se

www.olivertwist.se

www.riksbank.se

www.sun.se

www.stockholmsbriggen.se

Och hur många av er visste att Bosse är skeppsägare? Utan att vara någon gammal sjöbuse eller ens speciellt intresserad av sjön finansierade han ett av Stockholmsbriggens spant och blev därmed en av skeppsägarna. Han har dessutom bekostat ett par däcksplankor (se bild nedan). Det här motiverar han med att han ville vara med och bidra till något bestående, i kontrast till

datorvärldens flyktighet. Stockholmsbriggen började byggas i mitten på 1990-talet och är inte seglingsklar än på ett tag. Sedan kommer den förhoppningsvis att ha en livstid på över 100 år.

Hur ABC-klubben ser ut när den fyller 100 år eller om den ens finns kvar så länge, är väl knappt värt att spekulera i. Men när jag frågar Bo om klubbens närmaste framtid

och hur den kan utvecklas så avböjer han att svara. Han följer inte klubbens verksamhet särskilt noga längre och överlåter nu till andra att utveckla den. Nu för tiden finns det andra saker som intresserar honom mer, exempelvis att prova årets julöl på Akkurat.

ABC

Ccleaner

rensar skräpet i din dator

Bo SALTORP <7585>

Även om du inte har virus, trojaner, spyware och annat otyg i din dator, har du säkert en massa skräp som tar upp plats och slöar ner den.

Jag syftar här på rester från slarviga installationsprogram (som efterlämnat diverse filer i temp-mappar), ofullständiga avinstallationer och kvarlevor från dina Internetsurfningar.

Vid ett besök i klubblokalen i våras tipsade Allen Ristovic mig om programmet Ccleaner, som gratis kan nedladdas från programmets hemsida: www.ccleaner.com.

I namnet står "C" för "crap" (skräp) och tillsammans med "cleaner" blir det skräprensare - och rensar skräp, det är precis vad programmet gör.

Det är inte små mängder som programmet hittar. Första gången du kör det, hittas förmodligen minst ett 100-tal filer, som tillsammans upptar minst 100 MB.

ALLMÄNT

Programmet består av moduler, som rensar datorn i olika avseenden. De karakteriseras alla av, att du alltid först får förslag på sådant som bör tas bort.

Du kan då välja att inte ta bort sådant, som du av någon anledning inte vågar eller vill ta bort. Därefter klickar du på "Run cleaner/Fix issues" och då raderas återstoden.

MODULER

När programmet startats (se Fig. 1) visas i vänstra ramen fyra moduler, Cleaner, Issues, Tools och Options. Dessa namn är inte

särskilt intuitivt valda, men texten nedan får närmare beskriva innebörden.

MODULEN CLEANER

Detta är huvudmodulen, som har två flikar i fönstret "Cleaner Settings", en för Windows och en för Applications

I fönstret "Cleaner Settings" finns också ett antal kryssrutor, varav några är ifyllda (default). Innan man klickar på knappen Analyze (det högra fönstret "Progress" är då tomt), kan man undanta/lägga till delmoment enligt kryssrutorna. Jag brukar behålla de föreslagna momenten men undanta Recent Documents. Det senare syftar på den lista man får upp, när man i Windows XP väljer Start > My Recent Documents. Listan kommer då inte att tömmas.

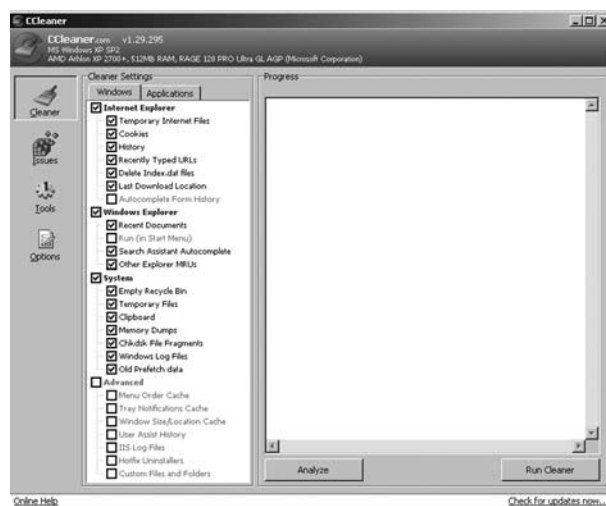
Efter det att man klickat på knappen Analyze, fylls Progress-

fönstret. Där anges överst hur många MB, som kommer att försvinna (23,5 MB i exemplet ovan). Därefter listas sökvägen till varje fil som Ccleaner anser vara skräp. Om man nu tycker att programmet verkar ha föreslagit väl många filer för borttagning, gå då till "Cleaner Settings", avböcka delmoment och klicka på knappen

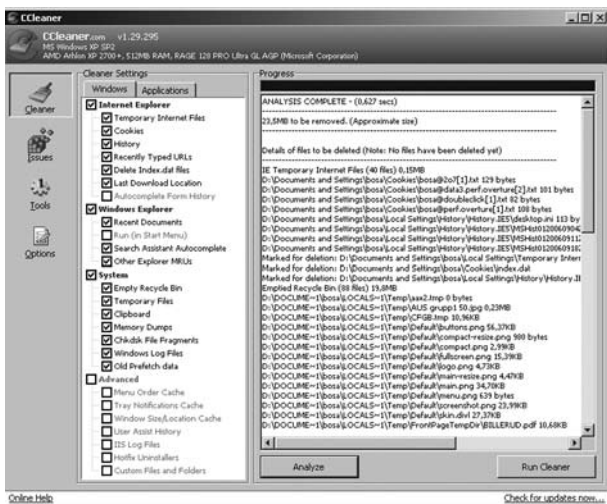
Analyze igen. Då har antalet filer reducerats och man är kanske nöjd med detta. Då klickar man på knappen Run Cleaner, varvid borttagningen sker. När detta moment är klart visas vilka filer, som borttagits.

MODULEN ISSUES

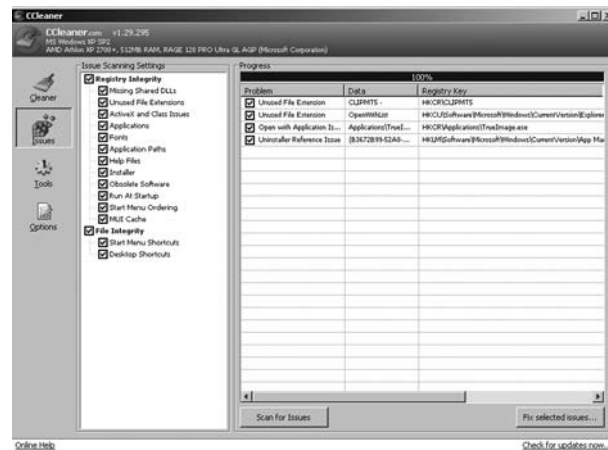
Denna modul borde heta "Registry cleaner", för det är skräp i XP:s Registry, som tas bort. Här brukar jag behålla alla föreslagna delmoment (ifyllda kryssrutor) och sedan klicka på knappen Scan for issues. Vanligtvis kommer här inte upp så många förslag (utom första gången du kör Ccleaner). Dessa är ofta inte så lätta att tyda, men när man sedan klickar på knappen Fix selected issues, så får man en möjlighet att skapa en backup av Registry. Det bör man göra och det tar inte lång tid. Se dock till att placera Registry-

Figur 1

Figur 2

Figur 3

backupen i en mapp, som du kommer ihåg, för den mapp som föreslås ligger långt ner i filstrukturen.

När man därefter får frågan Fix All Selected Issues?, så är det bara att klicka på denna knapp. Därmed är den normala användningen av Ccleaner avslutad.

MODULEN TOOLS

Denna borde heta ungefär "Add/Remove Programs" och motsvarar ungefär det som man normalt gör i Control Panel. Den är, tycker jag, av begränsat intresse.

MODULEN OPTIONS

Denna behandlar inställningar för Ccleaner samt ger möjlighet att markera egna filer och mappar, som man vill ta bort men som inte hittas av Ccleaner. I Figur 4 visas utseendet

i läge Custom, där man med knapparna Add Folder respektive Add File kan föra in egna förslag. Här finns också under den översta knappen Settings, möjlighet att åstadkomma s.k. säker radering av filer. Då ser skärmbilden ut som i Figur 5.

ERFARENHETER

Eftersom jag utöver mina egna datorer också hjälper en klubb, som har 5 datorer, har jag nu under 6 månader kört Cleaner på 7 datorer, vilka alla används mycket intensivt mot Internet och följaktligen plockar upp en massa skräp.

Ingen användare på klubben jag hjälper har klagat på att något "värdefullt" försvunnit, så du kan nog tryggt ta bort allt som Ccleaner föreslår.

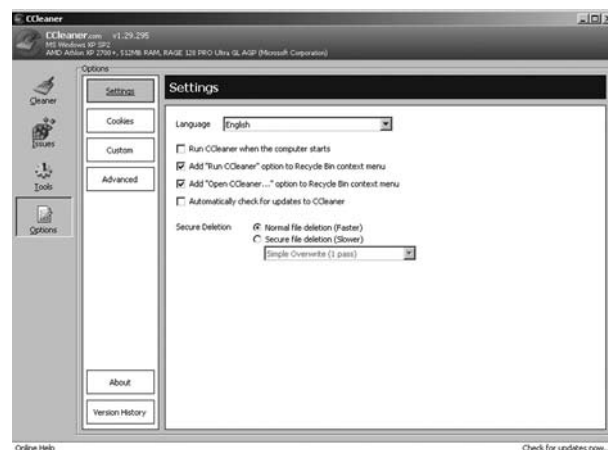
Den enda nackdel jag ser är, att man måste

var inloggad som respektive användare (user) för att ta bort skräp för denne. Man kan alltså inte vara inloggad som administratör och ta bort skräp för övriga användare. Detta innebär att man måste logga in och komma ihåg lösenord för (i mitt fall med klubben) samtliga användare.

ABC

Figur 4

Figur 5

SQL-injektioner

En läcka i SQL som allt fler blir medvetna om.

JOHAN KULLBERG <5644>

Det är lätt att skapa en applikation som använder en databashanterare bakom kulisserna så att inte databasen blir vidöppen för omvärlden. En del applikationer har t ex helt enkelt en textruta där användaren kan skriva en SQL-sats som exekveras som den är. Applikationen behöver då först analysera satsen och godkänna den, annars kan användaren skicka in en SQL-sats som t ex tar bort en tabell, förstör data, raderar backuper eller kanske kastar bort hela databasen. Den lilla ASP-applikation som jag presenterade i förra numret av ABC-Bladet var just ett exempel på en alltför öppen applikation, bortsett från att man måste ha ett SQL Server-konto på klubben. Därför tog jag senare bort den applikationen från min ABC-hemsida.

I Microsoft SQL Server finns dessutom t ex en instruktion, xp_cmdshell, som exekverar DOS-kommandon. Ett exempel på en extra elak SQL-instruktion att knappa in vore då:

```
exec master.dbo.xp_cmdshell 'del c:\databases\*.*'
```

Därför är i nya SQL Server 2005 just denna instruktion avaktiverad som standard, och systemadministratören måste aktivera den för att den skall gå att använda. Det finns dock gott om applikationer som verkligen behöver den, varför de flesta har den aktiverad. Det finns säkert många andra exempel på SQL-

instruktioner som man inte vill att vem som helst skall kunna köra mot en databas, såväl i SQL Server som i andra databashanterare.

MINDRE UPPENBAR "LÄCKA"

En mindre uppenbar "läcka" är det man kallar SQL-injektioner. Det handlar inte om det enkla fallet där användaren får knappa in en valfri Select-sats, utan om fall där applikationen bygger SQL-satser baserat på vad användaren knappar in i olika inmatningsfält i ett användargränssnitt.

Ett vanligt exempel är att en applikationen har inmatningsfält för användarnamn och lösenord i en webb-sida. Applikationen bygger sedan en SQL-sats för att kontrollera att det ifyllda användarnamnet finns och att det ifyllda lösenordet är rätt för användarnamnet, t ex:

```
sqlsats := "SELECT * FROM user_data WHERE username = '" + $UserName + "' and password = '" + $PassWord + "';"
```

Jag antar att UserName och PassWord kommer från HTML-formuläret. Om nu användaren inte anger något användarnamn i motsvarande inmatningsfält, utan istället skriver:

```
a' or 't'='t
```

saamt något godtyckligt i lösenordsfältet så blir den resulterande SQL-satsen:

```
SELECT * FROM user_data WHERE username = 'a' or 't'='t' and password = 'vadsomhelst';
```

Den satsen ger alltid en träff eftersom 't' alltid är lika med 't'. Om bara denna enkla kontroll räcker för att få komma in i det här systemet så kan man alltså ta sig in denna väg.

Man kan vidare i många databashanterare ange mer än en SQL-instruktion åtskiljda av semikolon. Det gör att man kan smyga in helt egna SQL-instruktioner i användarnamnet som kommer att exekveras. Vi tänker oss att man anger detta i lösenordsfältet:

```
a';DROP DATABASE some_database;
```

Detta skulle ge denna SQL-sats som resultat:

```
SELECT * FROM user_data WHERE username = 'a' or 't'='t' and password = 'a';DROP DATABASE some_database;
```

vilken tar bort en hel databas. Man kan tänka sig att byta ut DROP DATABASE mot en instruktion som SQL Server's xp_cmdshell, vilket gör att man kan komma åt filer på servern eller köra program på den. Kom ihåg att det mycket väl går att göra liknande saker med fält där endast numeriska värden skall matas in, om inte webbformuläret eller motsvarande kontrollerar vad som matas in.

DE FLESTA SKYDDADE IDAG

För att skydda sig behöver alltså applikationen kontrollera det som matats in på ett eller annat sätt. Det är en god vana att inte bygga SQL-kommandon och exekvera rätt upp och ned, utan på ett eller annat sätt göra detta annorlunda.

Jag skulle trots allt gissa att de flesta professionella webbsidor och annat idag är skyddade från SQL-injektioner eftersom medvetenheten om problemet är spridd vid det här laget.

Min tanke med att skriva om detta dök upp när jag såg att ett par enklare saker jag själv satt ihop var öppna för injektioner. Det är lätt att snabbt sätta ihop en liten webbapplikation på sin hemsida här hos ABC-klubben och så som jag beskrivit råka öppna mycket av klubbens datorer för omvärlden, oavsett om det sedan gäller MS SQL Server, MySQL eller någon annan databashanterare som finns i klubbens datormiljöer.

ABC

Om spalter

En lättläst löptext bör inte ha för långa rader.

Det har sagts mig att 55 tecken, inkl. blanksteg, är lagom. En text som skrivs på datorn med storleken 10p är ungefär dubbelt så lång. Man borde alltså få en mer lättläst text genom att dela upp den i två spalter.

De flesta ordbehandlare har någon rutin för detta. Jag har bara undersökt Word och OpenOffice (text). Här kommer receptet.

1. Markera texten (lättast med ctrl-A)
2. Välj Format, Spalter (Columns)
3. Skriv 2 eller markera bilden med två spalter
4. Välj om du vill ha jämna spalter eller fylla i dem i tur och ordning. Det finns en ruta för detta.
5. Välj vilket avstånd du önskar mellan spalterna. Word har förvalet 1,25 cm, O= börjar med noll. Jag tycker det är lagom med 0,2-0,5 cm.
6. Välj OK eller motsvarande. Klart!

SVEN WICKBERG

Om blankrader

Du kanske skriver en hel del löptext där nytt stycke markeras med två ENTER? Det resulterar i en blankrad mellan styckena. När din text är färdig är den ganska lång och du tycker det är irriterande med alla blankrader. Det vore bättre med s.k. fyrkants indrag på första raden i varje stycke.

Fyrkants indrag är lätt ordnat. Det snabbaste är att markera texten (ctrl-A) och dra litet i den översta pilen i Formateringsfältet. (Visa, Verktygsfält, Formatering.)

Annars får man gå till Format, Stycke, Indrag, Special, Första raden och önskat värde, t.ex. 0,5 cm.

Men hur blir man enklast av med blankraderna? I Word kan man använda Redigering.

Välj Redigera, Ersätt.

På raden Sök efter skriver du ^p^p, och på raden Ersätt med bara ^p.

Tryck på Ersätt alla. Klart! Nu har de dubbla stycketecknen ersatts av enkla. Blankraderna är borta, men första raden i varje nytt stycke reagerar fortfarande på kommandot om fyrkants indrag.

Får du inte till ^p eller har glömt vad som skulle stå, hittar du det på Ersätt, Mer, Special, Stycketecken.

Tyvärr tycks OpenOffice sakna en rutin för att markera stycketecken. Kanske känner någon till ett annat sätt? Skriv i så fall till redaktionen eller i ABCKOM.

SVEN WICKBERG

Att bli gammal

Sven Wickberg funderar över varför han fortfarande är medlem.

SVEN WICKBERG <1384>

För cirka 50 år sedan, när jag var en ung man, sa min läkare vid ett tillfälle: När jag var nyutexaminerad läkare så läste jag noga i Läkartidningen och förstod allting. Men det var längesen. Nu förstår jag ingenting av det som står där.

När han sa det blev jag förvånad och undrade vad han var för en stofil. Men nu förstår jag honom bättre, för det är likadant med mig. Fast jag är inte läkare, utan medlem i ABC-klubben. Och jag skulle kunna säga:

När jag var ung så läste och förstod jag allt som stod i ABC-bladet. (Dessutom skrev jag en hel del där själv.) Men det är längesen. Nu förstår jag nästan ingenting av det som står där.

Hur kan det bli så? Är det rimligt? Vad är fel? ABC-klubben? Tidningen? Jag själv?

I senaste numret (2006:3) efterlyses medlemmarnas syn på klubben. Styrelsen vill veta vad medlemmarna får ut av klubben och kanske ännu mer vad de önskar få ut.

Kanske kan min självrannsakan hjälpa till att lösa gåtan. För en gåta är det. Klubben har drygt ett tusen medlemmar, men bara några hundra hör någonsin av sig. Bara 300 skriver i ABCKOM, även om ytterligare något hundratal tycks vara "ubåtar", som loggar in och läser, men aldrig (eller mycket sällan) skriver. Bara ett hundratal nyttjade modempoolen, trots att faktiskt ca 300 betalade för den. Vad gör de andra för medlemsavgiften? Det enda alla ABC:are tycks ha gemensamt är att vi får ABC-bladet. Hur många som läser det vet vi inte. Kanske är det så att många fler känner som jag: Det är roligt att få tidningen, men när man bläddrar

igenom den hittar man inte mycket som man klarar av att läsa, och även om man läser så förstår man inte så mycket och kan framför allt inte tillämpa lärdomarna i sin egen praktik.

Varför är jag fortfarande medlem i klubben? Och hur länge?

TILLBAKA TILL RÖTTERNA

I något tidigare nummer av ABC-bladet har jag en gång beskrivit min väg till datorn och klubben. I korthet kan man säga att jag vid ett tillfälle kom i kontakt med en folkhögskollärarkollega i Norge, vars skola hade tillgång till en PDP-11. Han visade mig hur jag kunde "logga in" och spela ett enkelt spel, som jag har glömt namnet på, men som går ut på att de två spelarna (datorn och jag) omväxlande räknar till 21. När man är i tur får man räkna ett, två eller tre steg. Den som tvingas säga "21" har förlorat.

Jag blev oerhört fascinerad (vilket jag nog numera tycker är förvånande). Hur kunde datorn "veta" hur spelet gick till och hur man skulle göra för att vinna?

Just i det spelet är strategin mycket enkel och kan läras och behärskas av en informerad spelare även utan dator. Jag fick en utskrift av Basic-programmet, och även utan ytterligare instruktion var det möjligt för mig att se hur trolleriet gick till. Att lära sig behärska en sådan manick blev min stora dröm. Men tyvärr dröjde det ett tag innan jag kunde göra något åt saken, eftersom jag inte hade och inte kunde få någon PDP-11 på min arbetsplats.

Några år senare dök ABC80 upp på

firmamentet och min skola beslöt att undersöka om datorkunskap var ett lämpligt ämne att ta upp i kurser även på vår folkhögskola. Jag anmälde mig med verklig entusiasm som frivillig att lära mig den här apparaten.

På själva julafton levererades ett exemplar hem till mig. Jag använde hela jullovet till att undersöka apparaten med hjälp av mycket knapphändiga manualer. Efter någon vecka hade jag lyckats med att programmera ett annat 21-spel. Det spelades med en kortlek, och det gäller att dra nya kort för att komma så nära 21 som möjligt. Spelet har i olika varianter litet olika namn.

Nu efteråt finner jag det egendomligt att jag faktiskt kunde komma på både hur jag skulle simulera en kortlek, lära mig att slumpvis dra kort ur den tills de var slut och, faktiskt, göra lämpliga algoritmer för spelets gång och presentationen på skärmen. (I sanningens namn hade jag tidigare fått en liten skjuts på vägen genom en kort kontakt med elevdatorn Elvira på KTH, men det hoppar jag över här.)

Det blev början på en intensiv inlärningsprocess. Först ABC-Basic, senare Basic 2 för ABC800, och på slutet en introduktion i Pascal.

Just då bildades ABC-klubben för inbördes kunskapsutbyte till nytta och nöje. ABC-bladet började ges ut. I början publicerades många intressanta programsnuttar som skickats in av intresserade medlemmar.

” Dessa tre saker: tidningen, programdisketterna och MSG-systemet var för mig grundbultarna i medlemsnyttan. ”

Foto: Per Styrenius

TÄNKA FRITT ÄR STORT, TÄNKA RÄTT ÄR STÖRRE

Det blev lärorikt och inte fullt så jobbigt att få programkod av andra, men när programmen började bli mer avancerade blev koden lång och jobbig att knappa in. ABC-klubben började ge ut programdisketter med program som bara behövde laddas in för att kunna köras korrekt.

Så kom MSG-systemet (föregångaren till ABCKOM), och medlemmarna kunde börja dela erfarenheter med varandra i kort närtid.

Dessa tre saker: tidningen, programdisketterna och MSG-systemet var för mig grundbultarna i medlemsnyttan.

Så småningom blev jag en mycket aktiv skribent i ABC-bladet. En kort överblick tyder på att hälften av mina artiklar var kåserier, vanligen datorrelaterade, medan resten handlade om mer eller mindre nyttiga program som jag skrivit ihop. Jag hade idéer om att ABC-bladet skulle kunna bli, eller möjligen separat ge ut, en bättre handledning i "gör-det-själv"-program än vad som fanns på marknaden vid den tiden. Jag hade själv inte fått någon ordentlig utbildning i programmering och skulle ha uppskattat litet bättre hjälp på vägen.

HISTORIA

Men allt det där är numera historia. Datorerna har blivit enormt mycket mer avancerade än ABC-datorerna. Även de program man behöver och vill ha har blivit så avancerade att det är mycket svårt för en enskild programmerare att skriva dem. Basic har förklarats mer eller mindre "ute" som seriöst programspråk och finns inte ens längre med som en självklarhet i en köpedator.

Nu pratas det i stället Linux och C/C++ och jag känner mig som en nyinvandrad utlänning.

Framför allt har vi medlemmar knappast så stor tid till förfogande som det skulle behövas för att göra rimliga och vettiga arbets- eller nöjesprogram på fritiden. Enstaka undantag, som WinMSG och diverse antispamhack, närmast bekräftar regeln.

Det var för övrigt just artiklarna om spam i förra numret av ABC-bladet som inspirerade mig till denna artikel. Jag läste texterna med stort intresse, men när jag sedan skulle fördjupa mig i programkoden insåg jag att det skulle överstiga både min förmåga och den tid jag skulle orka ägna uppgiften att förstå den. Ännu mindre meningsfullt kändes det att försöka aktivt göra något åt mitt eget konto enligt anvisningarna.

Jag har för egen del löst spamproblemet genom att använda det nyare e-post-

programmet Thunderbird, som tydligen samarbetar fint med ABC-klubbens antispam-insatser och flyttar praktiskt taget allt spam jag får till Trash. Jag varken behöver eller ens kan göra något själv.

Detsamma är fallet med praktiskt taget alla de program jag regelmässigt använder. Liksom förmodligen de flesta ABC:are är det alltså ordbehandling (inkl. kalkyl) och e-post som är de viktigaste verksamheterna på min dator. Därtill kommer enklare bildhantering. Och så googlar jag förstås ganska ofta och sköter familjens betalningar på Nätet.

FORTFARANDE PROGRAMMERING

Medlemskap i klubben innebär för mig att jag får tips om och ofta mer eller mindre gratis tillgång till viktiga program. Word och Excel har jag faktiskt köpt, men OpenOffice skulle förmodligen fungera lika bra. Jag använder huvudsakligen de bildhanteringsprogram som ingår i Windows XP, men har fått Adobe Photoshop Album billigt i samband med ett datorköp. Picasa2 och IrfanView har jag hämtat gratis på nätet.

Jag sörjer ofta över att jag inte längre ens har verktyg tillgängliga för att programmera. Det var väldigt roligt att se vad man kunde få ihop med Basic (och Pascal) en gång i världen. Å andra sidan är jag inte säker på att jag idag kan hitta tillräckligt med objekt för

egen programmering.

Däremot finns det mycket programbearbetning att göra i form av inställningar på de program jag nämnde och andra. En viss del av min tid går åt till att hjälpa en handfull äldre människor att få sina datorer att fungera och att rädda dem från de nycker de utsatts för av sina program.

"FOLKETS KÄRLEK MIN BELÖNING"

Detta var Karl XV:s valspråk (enligt studenthumorn även Nils Adamssons). Jag skulle kunna säga detsamma. Det som är oöverstigliga hinder för en pensionär som just upptäckt e-postens stora fördelar, men hindras av sin illvilliga dator från att sköta sin korrespondens, kan vara en ganska enkel match för mig.

Även jag går dock på pumpen ibland. Då klagar jag vanligen min nöd i ABCKOM, och väldigt ofta får jag råd och hjälp den vägen. Tyvärr har dock programmen numera blivit så många och så komplicerade att det inte finns tillräckligt med kunskap, och kanske intresse, att hjälpa mig hitta lösningar.

Men det är ett av skälen till att jag fortfarande är medlem.

ABC

ABC-datorernas sjukhus har gått i graven

Den unika ABC-servicen i Målilla finns inte mer.

CHRISTIAN SIMONSSON <8415>

Fram till alldeles nyligen har ägare till ABC-datorer kunnat få hjälp med delar och teknisk support av Göran Lundberg och hans företag Datahjälp i Målilla AB.

Företaget startades av Göran 1981 som ett dataföretag. I.o.m. kontakt med ABC-80 vid ett företag där han var anställd, skapades intresset. Samtidigt slumpade det sig att norra Kalmar län var ledigt som försäljningsdistrikt. Detta var starten för Datahjälp. Under tiden beslutade Luxor att sälja sin datordivision till Nokia som 1986 valde att lägga ner ABC-datorn.

Görans egna ord efter att i många år jobbat med ABC-datorer. "Jo, det känns lite tungt med att stänga eftersom jag arbetat 28 år med dem. De första 2 åren som användare och resten av åren som egen företagare. Att jag fortsatte med ABC-datorer trots att Nokia dödade detta 1986 berodde på att jag blev så överraskad och så jävla förbannad. Jag hade innan detta hände lovat mina kunder att hjälpa dem så länge jag kunde och detta

var ett "heligt" löfte. Så blev det, jag tog så småningom över detta arbete att slutföra servicen på dessa datorer och det har varit MYCKET kul."

EN EPOK GICK I GRAVEN

Den 3 juli 2006 stängdes Datahjälp i Målilla AB. Strax därefter transporterades alla ABC-datorer och reservdelar till källsorteringsstationen Kejsarkullen i Hultsfreds kommun. En epok hade gått i graven.

Mer detaljer om detta samt hela historien finns att läsa på Görans hemsida:

www.hultsfred.org/datahj.btm

Jag har personligen under Datahjälp:s aktiva tid varit i kontakt med Göran. P.g.a. detta kan jag vittna om hans höga service- och ambitionsnivå när det gäller att förse ägare av ABC-datorer med både hårdvara och teknisk assistans.

På en tidigare arbetsplats användes ABC-800

som en del i ett radiokommunikationsnät hos en kund (SL).

Via detta system övervakades ett bussdistrikt och kunde på detta sätt effektivisera planeringen av turer och behov av ytterligare fordon på en sträcka. Systemet var sammansatt av ett tyskt företag som valt Luxors datorer. Centralt satt en Siemens dator i ett stativ med radiodel för att kunna kommunicera med alla bussar. Detta system behövde service med jämna mellanrum. Bland annat minns jag ett tillfälle då den person (benämnd TX) som satt vid datorn inte kunde nå någon buss.

Han hade i desperation slagit näven i tangentbordet så det liknade ett u. Jag lagade det provisoriskt tills jag fick ett nytt via Görans företag.

Systemet var fortfarande i drift när jag lämnade detta företag 1997.

ABC

Hur snabbt tar man egentligen fram lågprisprodukter?

Förpackningstexten skvallrar om brådska i produktionen.

ERIK NYMAN <9520>

Vi har en videokamera som är 5 år gammal. Batteriet till den gav upp, efter laddning så höll det bara i mellan 5 och 10 minuter. Jag bestämde mig för att köpa ett nytt, och började kolla runt. Efter ett visst letande hittade jag billiga batterier hos en firma som heter 24shop. Eftersom batterierna var billiga så bestämde jag mig för att köpa 2 st. och en laddare, så man kan ladda ena batteriet samtidigt som man använder det andra. Tidigare har jag laddat batteriet i kameran.

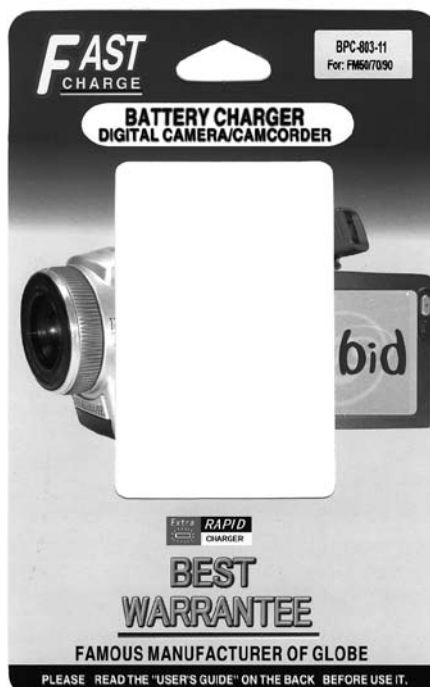
När paketet kom hem så packade jag upp allt, och i förpackningen som innehåller laddaren finns en kartongbit med tryck som beskriver produkten. Det första som drar till sig ögonen är texten "BEST WARRANTY", och under den texten "FAMOUS MANUFACTURER OF GLOBE". Och då undrade jag vad globen har med en batteriladdare att göra...

OBEGRIPLIGT - MEN ROLIGT...

Nyfiket läser man vidare, för längst ner står det "PLEASE READ THE 'USER'S GUIDE' ON THE BACK BEFORE USE IT". Och jag vänder på lappen och läser vidare, ju mer jag läser desto mer skrattar jag. Jag är inte speciellt bra på engelska, men det här slår mig med hästlängder!

Notera att laddaren kan anslutas till antingen 230V eller 12 V. Den har inga omkopplare eller liknande. Läs bara det här och försök hålla er för skratt:

This charger is of three in one multi-feature, including AC power cord, rotary

plug, car cord. Moving the switch upward it will mean the current Input. Moving the switch in wrong direction, there will be no voltage input.

Aha tänkte jag leende, och fortsatte till avsnittet som heter "Particular Design:

"Pecial to charge design of way of going back, to excessive to discharge or is it use and lead to the fact voltage not to pass the low battery to put for a long time, can still start and charge normally. (battery needs not to be totally discharged)

Efter att ha skrattat så mycket ett tag att jag inte kunde läsa så kollade jag på meningen igen, observera att det är en enda mening. Och jag blir inte klok på vad de menar! Jag läser om och om igen, fortfarande som ett frågetecken. Vad sjutton är budskapet de försöker få fram?

GÄTFULL MARKNADSFÖRING

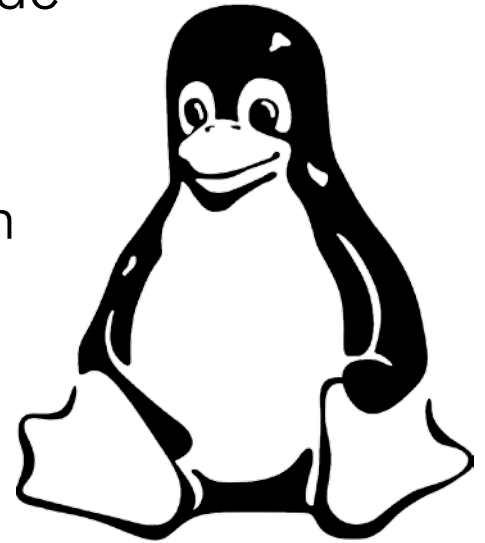
Jag tar med lappen till jobbet, mina arbetskamrater är bättre på engelska än jag. Även de hamnar nästan i det tillstånd som på nätet kan betecknas som ROFL. Men ingen fattar vad de menar. Rappakalja. Ibland tror jag att layout-killen/tjejen tagit ett gäng engelska ord som ser ut att passa ihop och stoppat dit bara för att fylla utrymmet.

Efter detta har jag börjat fundera: Hur lång tid hade den som gjorde layouten för detta på sig? 10 minuter? Och hur motiverar man att texten "FAMOUS MANUFACTURER OF GLOBE" ska göra så att produkten säljer bättre när den hänger på en hyllkant i en butik? Det övergår i alla fall mitt förstånd, men så jobbar jag inte heller med marknadsföring. Men för mitt inre ser jag ett avsnitt med Dilbert, där de sitter runt ett bord och har brainstorming för den nya produkten om vad de ska skriva på framsidan för att folk skall lockas att köpa den. Någon kläcker ur sig "FAMOUS MANUFACTURER OF GLOBE"! Och resten runt bordet skriker JAAAA! Det kanske var tur att jag köpte grejen på nätet, så att jag inte såg förpackningen. Det kanske inte hade blivit något köp annars.

ABC

Linux har fyllt 15...

Ni har väl inte missat att Linux fyllde 15 år under hösten? Här ser ni två klassiska inlägg som Linus Torvalds sände in till newsgruppen comp.os.minix för att berätta om sitt arbete med det nya operativsystemet Linux.

JOHAN PERSSON <2397>

```
Path: gmdzi!unido!fauern!lira.uka.de!sol.ctr.columbia.edu!zaphod.mps.ohio-state.edu!wupost!uunet!
mcsun!news.funet.fi!hydra!klaava!torvalds
From: torva...@klaava.Helsinki.FI (Linus Benedict Torvalds)
Newsgroups: comp.os.minix
Subject: What would you like to see most in minix?
Summary: small poll for my new operating system
Keywords: 386, preferences
Message-ID: <1991Aug25.205708.9541@klaava.Helsinki.FI>
Date: 25 Aug 91 20:57:08 GMT
Organization: University of Helsinki
Lines: 20
```

Hello everybody out there using minix -

I'm doing a (free) operating system (just a hobby, won't be big and professional like gnu) for 386(486) AT clones. This has been brewing since april, and is starting to get ready. I'd like any feedback on things people like/dislike in minix, as my OS resembles it somewhat (same physical layout of the file-system (due to practical reasons) among other things).

I've currently ported bash(1.08) and gcc(1.40), and things seem to work. This implies that I'll get something practical within a few months, and I'd like to know what features most people would want. Any suggestions are welcome, but I won't promise I'll implement them :-)

Linus (torva...@kruuna.helsinki.fi)

PS. Yes - it's free of any minix code, and it has a multi-threaded fs. It is NOT protable (uses 386 task switching etc), and it probably never will support anything other than AT-harddisks, as that's all I have :-).

From: torvalds@klaava.Helsinki.FI (Linus Benedict Torvalds)
Newsgroups: comp.os.minix
Subject: Free minix-like kernel sources for 386-AT
Date: 5 Oct 91 05:41:06 GMT

Do you pine for the nice days of minix-1.1, when men were men and wrote their own device drivers? Are you without a nice project and just dying to cut your teeth on a OS you can try to modify for your needs? Are you finding it frustrating when everything works on minix? No more all-nighters to get a nifty program working? Then this post might be just for you :-)

As I mentioned a month(?) ago, I'm working on a free version of a minix-lookalike for AT-386 computers. It has finally reached the stage where it's even usable (though may not be depending on what you want), and I am willing to put out the sources for wider distribution. It is just version 0.02 (+1 (very small) patch already), but I've successfully run bash/gcc/gnu-make/gnu-sed/compress etc under it.

Sources for this pet project of mine can be found at nic.funet.fi (128.214.6.100) in the directory /pub/OS/Linux. The directory also contains some README-file and a couple of binaries to work under linux (bash, update and gcc, what more can you ask for :-). Full kernel source is provided, as no minix code has been used. Library sources are only partially free, so that cannot be distributed currently. The system is able to compile "as-is" and has been known to work. Heh. Sources to the binaries (bash and gcc) can be found at the same place in /pub/gnu.

ALERT! WARNING! NOTE! These sources still need minix-386 to be compiled (and gcc-1.40, possibly 1.37.1, haven't tested), and you need minix to set it up if you want to run it, so it is not yet a standalone system for those of you without minix. I'm working on it. You also need to be something of a hacker to set it up (?), so for those hoping for an alternative to minix-386, please ignore me. It is currently meant for hackers interested in operating systems and 386's with access to minix.

The system needs an AT-compatible harddisk (IDE is fine) and EGA/VGA. If you are still interested, please ftp the README/RELNOTES, and/or mail me for additional info.

I can (well, almost) hear you asking yourselves "why?". Hurd will be out in a year (or two, or next month, who knows), and I've already got minix. This is a program for hackers by a hacker. I've enjoyed doing it, and somebody might enjoy looking at it and even modifying it for their own needs. It is still small enough to understand, use and modify, and I'm looking forward to any comments you might have.

I'm also interested in hearing from anybody who has written any of the utilities/library functions for minix. If your efforts are freely distributable (under copyright or even public domain), I'd like to hear from you, so I can add them to the system. I'm using Earl Chews estdio right now (thanks for a nice and working system Earl), and similar works will be very wellcome. Your (C)'s will of course be left intact. Drop me a line if you are willing to let me use your code.

Linus

PS. to PHIL NELSON! I'm unable to get through to you, and keep getting "forward error - strawberry unknown domain" or something.

Pascal och Turbo Explorer

JAN ROOS <11120>

Borland har en lång historia av att producera utvecklingsverktyg. Det började med Turbo Pascal 1.0 under 1983. Borland hade då skapat en grafisk miljö och inkluderade en Pascalkompilator skriven av Anders Hejlsberg. Anders anställdes av Borland och deltog i den fortsatta utvecklingen av Turbo Pascal. Efter dessa följde Turbo C, Turbo Basic, Borland C++ och så vidare. Under vägens gång lanserades Delphi, en vidareutveckling av TP som var det första s.k. RAD-verktyget för MS Windows. Turbo Pascal utvecklades t.o.m. version 7 och Anders var med t.o.m. version 3 av Delphi. Under tiden utvecklades samtliga Borlands verktyg i samma riktning (RAD-verktyg). Nästa steg var att utveckla s.k. "upper case"-verktyg för att modellera applikationer i UML och integrera dessa med utvecklingsverktygen så att källkod automatiskt genererades från UML-diagram. Ytterligare verktyg utvecklades och stöd för både C# och möjligheten att kompilera Pascal kod till MSIL-kod för körning på Microsofts .NET-plattform tillkom. De utvecklingsmiljöer som nu marknadsfördes av Borland var både stora och komplexa.

I samband med 2006 års versioner provar Borland att lansera applikationer fristående, på samma sätt som man gjorde från början. Turbo Explorer versionerna är gratis. Se www.turboexplorer.com men det finns också "Turbo Pro" och helt integrerade utvecklingsmiljöer enligt de gamla modellerna.

Ett problem som följer, med turbo-versionerna, är att enbart en applikation kan

installeras. Du måste alltså välja mellan Delphi för Windows eller för .NET.

PEDAGOGISKT PROGRAMSPRÅK

Pascal har under lång tid använts som ett första programmeringsspråk, för att lära ut programmeringsmetodik, men är numera även en fullfjädrad utvecklingsmiljö. Anledningen till att Pascal använts till detta är att språket är lättbegripligt och starkt typat (d.v.s. det säger ifrån när Du gör fel). Det går givetvis att justera som man vill ha det med olika kompilatordirektiv, men som nybörjare är det inte att rekommendera. Resultatet blir då att eventuella fel inte visas som kompileringsfel utan att programmet buggar istället.

Jag skall försöka visa varför jag menar att språket är lättbegripligt. Låt oss prova ett litet konsollprogram som exempel på hur Pascal är uppbyggt:

Starta Delphi. Välj File-New-Other och Console Application i Delphi Projects. Ett program börjar alltid med "program" och slutar med "end.". Punkten efter uttrycket är viktigt och används enbart när ett program avslutas. Programblock skrivs mellan uttrycken "begin" och "end", nu utan punkt. Vi kör väl en klassisk snabbis.

Prova att skriva `write('Hello world!');` och `readln;` på nästa rad. Programmet skall nu skriva ut teststrängen till standard output (ett DOS-fönster). Nästa rad gör att programmet stannar och väntar på en inmatning. Läs Din sträng och tryck enter. Då läser programmet in en tom sträng och terminerar.

DE VANLIGASTE DATATYPERNA

Heltal:

Integer (-2147483648..2147483647)
Cardinal (0..4294967295)

Utöver dessa finns även heltals-datatyperna Shortint, Smallint, Longint, Int64, Byte, Word och Longword.

Det finns alltså ett antal datatyper att välja på och vitsen är att i förväg bedöma inom vilket intervall data kommer att hålla sig. Låt säga att Du väljer datatypen "Byte" (0..255). Om programmet, under någon beräkning skall komma till resultatet 256 är det, för den här datatypen, lika med 0.

Alltså, välj rätt datatyper. En datatyp med ett mindre intervall tar mindre prestanda men samtidigt måste data hålla sig inom dessa intervall annars blir resultatet buggar som är svåra att hitta.

Tecken:

Char, AnsiChar och WideChar. AnsiChar används för 8 bitars tecken och mappade ursprungligen mot ANSI teckentabell, numera mot systemets lokala teckentabell. Den generiska datatypen är "Char" och den är ekvivalent med AnsiChar på Win32 och Char på .NET

WideChar är ett 16 bitars tecken och anpassat efter Unicode teckentabell. Notera att även WideChar mappar mot Char i .NET. Den inbyggda funktionen `SizeOf` returnerar antalet byte som ett tecken innehåller och är väldigt användbar i det här sammanhanget.

Boolsk datatyp

Boolean (sant, falskt)

Det finns ytterligare tre boolska datatyper. ByteBool, LongBool och WordBool. Det smidigaste är att använda enbart Boolean.

Reella tal

Real ($-5.0 \times 10^{324} \dots 1.7 \times 10^{308}$)

Single ($-1.5 \times 10^{45} \dots 3.4 \times 10^{38}$)

Double ($-5.0 \times 10^{324} \dots 1.7 \times 10^{308}$)

Extended ($-3.6 \times 10^{4951} \dots 1.1 \times 10^{4932}$)

Currency (-922337203685477.5808..

922337203685477.5807)

Det finns ett antal datatyper till som används för bakåtkompabilitet m.m.

"Currency" används för beräkningar med valuta. Annars är det samma problematik här som med heltal. "Real" är oftast användbar men en viss uppmärksamhet krävs speciellt om det gäller exponentiella beräkningar och liknande.

Teckensträngar:

String

En sekvens av tecken. En sträng kan även vara tom (null). Det finns tre typer ShortString, AnsiString och WideString. ShortString används för bakåtkompabilitet. AnsiString representerar ANSI teckentabell och används under Win32 och WideString mappar mot Unicode och används i .NET

Det bästa är att låta kompilatorn sköta stränghanteringen, åtminstone inledningsvis, och enbart använda datatypen "String".

PROGRAMFLÖDESHANTERING

Ett program bygger på användande av variabler av olika datatyper och fungerar i de vanligaste programspråken sekventiellt. D.v.s. instruktionerna utförs i den ordningsföljd de angivits i programmet. För att manipulera detta använder man sig av olika typer av villkor och inbyggd funktionalitet för att repetera en programsats, ett funktionsanrop eller liknande.

Repetitionen kan göras om eller tills ett villkor är uppfyllt. Villkoret ställs så att det uppfyller något av de boolska värdena sant eller falskt. När ett villkor är uppfyllt körs en enstaka programsats eller ett helt programblock.

If

Kontrollerar om ett villkor är uppfyllt. Det finns två typer av if-satser:

if (sant) then <programsats> eller if (sant) then <programsats> else <programsats>. Villkorskontrollen gör alltså innan programsatsen körs.

Ex 1:

```
if (1>0) then  
  writeln('Sant!');
```

Ex 2:

```
if (1<0) then  
  writeln('Sant!')  
else  
  writeln('Falskt!');
```

Repeat

Exekverar givna instruktioner tills ett villkor

är uppfyllt.

Observera att denna programsats kommer att köra en gång även om villkoret är falskt. repeat <programsats> until (villkor).

Ex:

```
var  
  stop: Boolean;  
  num: Integer;  
  
begin  
  
  num := 0;  
  stop := false;  
  
  repeat  
    writeln('Kör loopen...');  
    num := num + 1;  
    if (num > 3) then  
      stop := true;  
  until (stop);  
  
end.
```

Ovanstående program kommer att skriva ut "Kör loopen..." till standard output (som regel ett DOS-fönster) 4 gånger. Om vi sätter stop till "true" redan i början kommer ändå "Kör loopen..." att skrivas en gång.

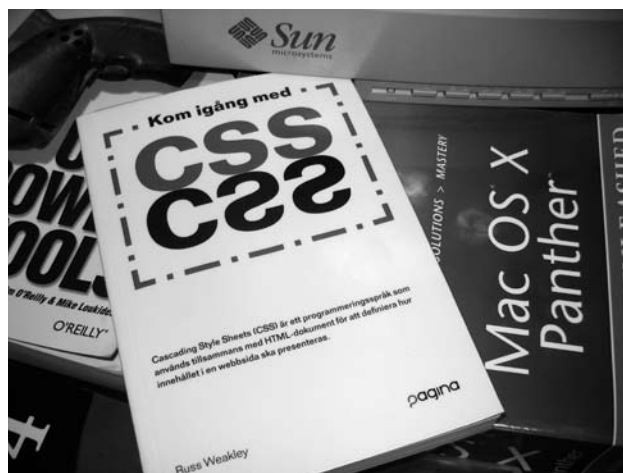
Vad har vi då gjort i programmet? Vi deklarerar två variabler, en boolsk (stop) och ett heltal (num) med det reserverade ordet "var". Sedan tilldelar vi variablerna värden med tilldelningsoperatoren (:=). Repeat satsen startar och gör en utskrift, variabeln num ökas med ett. En kontroll görs om num är större än 3, om så är fallet sätts stop till "true" och till sist provas villkoret för repeat satsen. Är stop sant?

FORTS. PÅ SID 30

Kom igång med CSS

Cascading Style Sheets, eller CSS, verkar vara här för att stanna. Men det har tagit ett tag för standarden att få fäste.

TEXT & FOTO **PER STYRENIUS <9845>**

En del standarder verkar behöva mogna under lång tid innan de slår igenom. Men när de äntligen gör det kommer de på bred front. Det är som om någon har skakat en ketchupflaska. Skakat och skakat..., å så plötsligt lossnar det. En sådan standard är CSS som står för Cascading Style Sheet. Ett begrepp som på svenska ofta översätts med stilmallar men som Datatermgruppen vill att vi kallar formatmallar. Detta med referens till den grafiska industrin där formatmallar är grafiska mallar som talar om hur texten i olika avsnitt av dokumentet skall formateras, vilket teckensnitt som skall användas, hur stora tecknen skall vara, vilka indragningar som behövs, etc.

Med HTML kod kan man strukturera upp en webbsidas innehåll. Med CSS kan man bestämma hur innehållet skall presenteras. Glöm tabeller och ramar, eller rättare sagt, använd dem till det som de ursprungligen var tänkta för och använd CSS för att formge dina webbsidor.

För att lära mig använda CSS läste jag boken "Kom igång med CSS" av Russ Weakley, utgiven av Pagina. ABC-klubben har ett exemplar i klubblokalen för utlåning till

medlemmarna. Hos de stora nätbokhandlarna kan man köpa boken för c:a 120 kronor.

LEKTIONSUPPLÄGG

Boken innehåller en serie lektioner som var och en skall ta tio minuter. I praktiken tar de ofta lite längre tid. Sakta men säkert lär man sig att bygga upp en enkel webbsida med hjälp av CSS. De flesta lektioner bygger på varandra, andra kan man läsa som fristående tips om hur man kodar vissa funktioner. En del lösningar verkar vara bra medan andra är mindre användbara. I flera fall har jag senare förstått att det finns bättre sätt att lösa många av de funktioner som behandlas i boken. Nu är det inte bokens syfte att presentera smarta lösningar, istället får man som nybörjare ett smakprov på vad man kan göra med CSS. Allt är presenterat enkelt och lättfattligt. Språket är inte svårt, men inte heller särskilt inspirerande, lite humor här och där hade varit på sin plats.

För egen del hade jag nog sett att kapitlet om boxmodellen kommit tidigare, som en av de första lektionerna. Visst är det intressant och viktigt att veta historien om CSS och hur

elektorerna, märkspråkets delar, fungerar osv. Men det viktigaste för att förstå CSS är nog det övergripande tankesättet. Boxmodellen bär upp hela arbetssättet. Förstår man och kan tänka på det sättet ger sig resten. Mitt tips är att man hoppar direkt till kapitlet om boxmodellen innan man börjar från början. Annars fungerar boken bäst om man tar lektionerna i den ordning de kommer.

INSPIRERANDE INTRODUKTION

Som alla böcker som är uppbyggda efter lektionsmodellen kan man hamna i problem om man inte förstår en lektion eller om man hittar på ett eget exempel som inte riktigt stämmer med det i boken. Boken "Kom igång med CSS" är långt ifrån heltäckande. Boken gör det titeln skvallrar om att den vill göra, hjälpa en nybörjare att komma igång, men inte mer. Vill man verkligen förstå hur man arbetar med CSS behöver man läsa mer heltäckande och avancerade böcker. Och det känner jag mig inspirerad till att göra efter att ha läst den här boken.

ABC

7-ZIP

JOHAN PERSSON <2397>

7-Zip är ett bra gratis arkiveringsprogram. Tack vare den fria källkoden lär det också förbli gratis.

Det finns många bra arkiveringsprogram, men de tenderar allihop att förr eller senare börja ta betalt. Själv tycker jag att så här enkla program skall vara gratis, och 7-Zip är ett program som lär förbli gratis då dess källkod är helt fri (med undantag för koden som hanterar RAR-formatet). Tack vare att källkoden är fri så finns det dessutom till andra operativsystem

än Windows, något som är utmärkt för dig som kör t.ex. Linux eller Mac OS X. Har du en 64-bitars dator? Det finns Windows-versioner av programmet för såväl x64 som IA-64, och räcker inte det så finns ju alltid källkoden tillgänglig.

Programmet stöder de vanliga arkivformaten 7Z, ZIP, GZIP, BZIP2 och TAR fullt ut, och kan extrahera filer ur ett par

andra (RAR, CAB, ISO, ARJ, LZH, ...). 7-Zip är dessutom ganska effektivt, filerna sägs bli en aning mindre än med andra populära program som t.ex. WinZip. Det har många finesser, bl.a. har det språkstöd för 63 olika språk (inklusive svenska).

ABC

Programmets hemsida finns på www.7-Zip.org och det ser ut så här.

Ta kontroll över din SPAM

Del 2

TEXT LARS MAGNUSSON <8827>

I första artikeln visade jag hur jag lagt upp mitt procmailrc-skript. Det nämndes då att extrabrevlådorna för spam och backup som ingår i "konceptet", behöver cirkuleras för att inte fylla upp klubbens diskar med gammal spam. I denna artikel kommer vi att gå igenom en enkel metod för att göra cirkuleringen. Det betyder att vi kommer att se på hur man skriver enkla kommandofiler snarare än att arbeta med procmail.

Problemet löses enklast genom att låta en kommandofil byta namn på en serie brevlådor, genom att döpa om dem i tur och ordning från äldsta till nyaste. Man kopierar den yngre över den föregående, äldre versionen. När grunden är gjord är det bara att bestämma hur många generationer av brevlådan man vill spara och hur ofta man vill göra cirkuleringen, varje natt eller en gång per vecka eller mer.

KOMMANDOFILER ELLER SHELLSCRIPTS

Eftersom vi här ger oss in på ett för många medlemmar ovant område, Unix/Linux kommandofiler eller shellskript, kan en enkel genomgång av sådana skript vara på sin plats.

Som förklarats i tidigare artiklar i ABC-bladet är shellskript egentligen textfiler som innehåller sekvenser av Unix-kommandon som Unixskalet (eller shellet) kör i tur och ordning. Många medlemmar har säkert under DOS- och Win3.11/95-tiden laborerat med autoexec.bat och andra bat-filer. Shellskript är inget annat än en något kraftfullare programmeringsvariant av dessa gamla bat-filer.

En hel del Unix-användare har gått över till Perl för skript, något som de flesta data-intresserade hört talas om. Själv håller jag fast vid skripten då de är snabba att utveckla, man slipper tänka på att definiera och öppna/stänga filer och variabler. De är faktiskt perfekta för jobb som det vi står inför.

Jag rekommenderar att börja med att läsa Unix-introduktionen på klubbens supportsidor, så man vet vilka grundläggande Unix-kommandon som finns. För den som vill veta mer är det bara att söka, det finns t o m kompletta böcker på nätet. Det viktigaste är att komma ihåg att Unix kommandonamn, även om de ser otroligt kryptiska ut, är mycket systematiska och logiska. Man har använt sig av minnesstödteknik för att korta ner dem. Motsvarigheten till "dir"-kommandot i Unix, "ls", står helt enkelt för "list", "cp" för

"copy", "mv" för "move" osv. Om man läser ut namnen, när man läser förkortningen, blir de lika (o)förståeliga som de gamla DOS-kommandona.

Shellskript är rena textfiler som kan skrivas med de flesta Unix/Linux-editorer. Enklast väljer man den editor man behärskar. Jag gissar att de flesta i klubben, speciellt de med liten Unix-erfarenhet, föredrar "Pico" i o m dess likhet med DOS-editorn "Edit". Det viktiga är att först öva med editorn, att skriva enkla texter, klippa och klistra text mellan olika rader osv. Man får då en känsla för hur editorn fungerar och på så sätt minskar man risken för de fel som annars kan uppstå.

ÖVNING GER FÄRDIGHET

När jag på 80- och början av 90-talet arbetade som IT-lärare, så var det första jag gjorde att låta mina elever lägga hela 2-3 dagar på att lära sig editorn de skulle använda. Jag råder klubbmedlemmar med liten Unix-vana att göra detsamma. Börja med att göra enkla skript, t.ex. ett som gör långa "dir"-listor likt "dir" i DOS:

```
=== filen "tst" ===
```

```
ls -la $*
```

```
==== slut fil ====
```

Vi har nu ett enkelt skript, men det är inte riktigt i körbart skick. För att provköra filen använder vi kommandoraden "sh tst /usr/local/bin". Som synes listar vårt skript innehållet i katalogen "/usr/local/bin" i ett format som är rätt likt "dir"-kommandot i DOS.

Som jag nämnde är "ls" Unix "dir"-kommando och genom att lägga till "-l" [för "long list"] talar vi om att vi vill ha utskriftversionen som ger "all" info om filerna, då "ls" motsvarar "dir /w". Om vi åter jämför med DOS så får vi också förklaringen till "\$*" i mitt exempel. "\$1" är samma som DOS "%1", "\$2" är "%2" etc, därför står "\$*" för alla argument som angivits på kommandoraden. Vi kan alltså ange flera kataloger på kommandoraden om vi vill och de listas alla av "ls". Det finns ytteligare möjligheter med skript-argument, men de ligger utanför ramen för denna minikurs, så vi nöjer oss med ovanstående.

🔍	📄	Ike Johns	06-09-16, 06.35	4	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	para
🔍		Kukka Rider	06-09-16, 07.19	- 4	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	PHyuvARMA
🔍		Sigi Baize	06-09-16, 07.23	- 4	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	PHwcrARMA
🔍		Naomh Lemus	06-09-16, 07.48	- 4	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	PHlghARMA
🔍		Kennedy	06-09-16, 14.26	- 4	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	Refill Reminder Lloyd
🔍		Google Swap Click	06-09-16, 15.36	- 4	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	Combine the Power of Ad
🔍		service@paypal.co	06-09-16, 22.58	+ 9	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	Your account access was
🔍		service@paypal.co	06-09-16, 23.03	+ 9	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	Your account access was
🔍		Alta Kastner	06-09-16, 17.24	- 4	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	Re: my PHhecARMA
🔍		Lund	06-09-17, 02.07	- 3	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	play for real money!
🔍		TM Secret Weapon	06-09-17, 05.06	- 9	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	1 [M]illion unique visi
🔍		Mr. Dunn	06-09-17, 10.36	- 4	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	Chung
🔍		Amie Hines	06-09-17, 10.42	- 3	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	you wont regret it Etha
🔍		Chanah Jeffery	06-09-17, 10.46	- 5	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	PHAadgRMA
🔍		Agafya Renfroe	06-09-17, 16.29	- 5	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	PHAogbRMA
🔍		Minnie	06-09-17, 21.20	- 3	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	something new Marcella
🔍		Reyna Akins	06-09-18, 00.07	- 4	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	Hi, motor-mindedness
🔍		Paid Surveys	06-09-18, 01.03	- 7	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	Work Online - 5K MONTHL
🔍	📄	Nell Ballard	06-09-18, 11.35	+ 9	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	fondness
🔍		mrs.Larisa Sosnit	06-09-18, 12.14	+ 4	👤	[ABC-SPAMTAGGED]	CONFIDENCIAL.

Illustrationer: Per Styrenius & Rickard Oxfält

Notera att jag döpte filen till "tst", inte "test". Man skall aldrig döpa en skriptfil till "test" i Unix ;-). Det är ett internt kommando i de flesta Unix-skal, så effekten kan bli rätt annorlunda och sällan den förväntade, när man provkör skriptet.

Men varför skrev vi "sh tst"? Då filen "tst" ännu inte är markerad som körbar, måste därför skalet få instruktioner att köra filen. Genom att skriva "sh" först, förstår Unix att nästa fil, "tst" är ett skript. Någon som kommer ihåg "command /c test.bat"? Vi har också valt det ursprungliga Unix-skalet, Bourne Shell, "sh", men vad man använder är en smaksak.

Det tekniskt bästa skalet idag är antagligen senaste versionen av KornShell, ksh93. Själv har jag kört ksh88, "ksh" sedan 1988, men på klubbens maskiner har jag valt att använda "bash", då det bekvämt stödjer piltangenter för historik och rad-redigering i sitt "emacs"-mode, så som DOS-fönstren har idag. Mina skript är dock oftast skrivna för "sh", standard-skalet, pga bättre flyttbarhet mellan olika Unix/Linux-dialekter.

ORGANISERING AV SKRIPTS

Innan vi fortsätter, kan det vara på sin plats att nämna något om hantering av skript. Jag har själv valt att skapa en egen bin-katalog för mina skript. Det finns flera "globala" kataloger som "/bin", "/usr/bin" och "/usr/local/bin" som standard under Unix, men dessa är låsta för oss användare, så jag har en egen i min hemkatalog.

Där förvarar jag dels alla mina skript samt en del andra program, som editorn "microEmacs". Katalogen heter "/home/mXXXX/bin". Det blir enklare att hantera skripten om man lägger dem på samma ställe.

Jag har också har lagt till katalogen i min PATH. Skriv "echo \$PATH" för att se vad ni har, det är samma idé som i DOS, men med ":" istället för ";" mellan katalogerna. Detta sker i min ".bashrc" startfil, som är en individuell autoexec.bat som initierar körmiljön för mitt skal.

Det finns även andra startfiler som ".profile", ".kshrc", ".cshrc" m.fl., beroende på vilket skal man kör, men åter ligger det utanför vad vi gör här. Unix-guiden har lite text om det. Observera att "." först gör filerna "osynliga", man måste lista dem med "ls -a" eller "ls -la" för att se dem.

Jag vill påminna om, att har man en egen bin-katalog _skall_ denna skyddas. Jag har stängt min för alla utom mig själv (och root, som när allt :-)) och samma gäller för själva skripten. Jag återkommer till detta. Av samma skäl skall den egna bin-katalogen stå sist i PATH-definitionen, så ingen kan smyga in elakheter i den, som ersätter "riktiga" Unix-kommandon.

Det har hänt att hackers har lagt in skript med samma filnamn som viktiga systemkommandon, t.ex. ett ftp-skript som öppnar ftp-förbindelsen som om den vore vanlig ftp, men också mailar användar-ID och lösenord till hackern. Ligger bin-katalogen sist, så väljs de riktiga kommandona före eventuella fejkade.

FILCIRKULERING

Om vi återgår till uppgiften, så för att styra cirkuleringen har jag valt att lägga på ett generationsnummer på de äldre filernas namn. "spam" är yngst och "spam.4" äldst. När "spam.3" flyttas till "spam.4", så skrivs föregående "spam.4" alltid över och försvinner ur annalerna för alltid. Vi kan alltså klara detta med ett enkelt move-kommando, "mv gamla _namnet nya _namnet.nummer".

Starta editorn med lämpligt kommando-namn för skriptet, t.ex. "pico cirkulera" eller något annat som passar. Checka bara så att skriptnamnet inte används av Unix. Fastnar ni pga detta, prova med att skriva "q", "quit" eller "exit". Många interaktiva unix-kommandon använder dessa ord för att avsluta.

Ett basskript för cirkuleringen ser ut som det jag visar nedanför. När ni skrivit in det, spara skriptet och kör kommandot "chmod 700 cirkulera", så skriptet blir körbart. "chmod" eller change mode sätter rättigheter på filerna. "chmod" kan ges med både oktala värden som bokstäver för rättigheterna, men oktala värdet "700" är kombinationen som är lämpligast när ingen annan skall köra skriptet och är den jag använder på alla mina skript, liksom för själva bin-katalogen.

```

==== Cirkulera ====

#!/bin/sh
#*****
# cirkulera
#
# Cirkulera brevlådor i
# katalogen /home/mXXXX/mail
# ($HOME/mail)
#
#*****
#
cd $HOME/mail
#cd $HOME/tst

/bin/mv -f spam.3 spam.4 > /dev/null 2>&1
/bin/mv -f spam.2 spam.3 > /dev/null 2>&1
/bin/mv -f spam.1 spam.2 > /dev/null 2>&1
/bin/mv -f spam spam.1 > /dev/null 2>&1

/bin/mv -f mail.bup.3 mail.bup.4 > /dev/null 2>&1
/bin/mv -f mail.bup.2 mail.bup.3 > /dev/null 2>&1
/bin/mv -f mail.bup.1 mail.bup.2 > /dev/null 2>&1
/bin/mv -f mail.bup mail.bup.1 > /dev/null 2>&1

=====

```

FÖRKLARING AV UTSEENDET PÅ SKRIPTET

"#!/bin/sh" överst talar om för mitt bash-skript med vilket Unix-skriptet skall köras. Vi väljer enklast tänkbara, Bourne, "/bin/sh". "#"-raderna nedanför är rader med kommentarer, likt DOS "REM"-rader. Sedan har jag som en ful vana att aldrig lita på var jag är i burken, så jag gör en förflyttning. Jag gör en "change directory" ("cd") till min mail-katalog med "cd \$HOME/mail", där "\$HOME" är mitt Unix-konto:s loginkatalog. Denna variabel sätts, när vi loggar in.

Då detta är ett batchskript behöver jag heller inte bekymra mig om att kunna hoppa tillbaka till utgångspunkten. Processen dör så fort skriptet är färdigt. "/bin/mv" gör att "move"-kommandot "mv" inte använder sig av eventuella hängsle-alias i startfilen, för ".kshrc", ".bashrc" eller ".cshrc" där kommandot kan ha angivits med ett alias med hänglet "-i", 'alias mv="mv -i"'.
 För er som inte kör mycket Unix: "-i" ihop med kommandona "mv" och "rm" frågar användaren om denne verkligen skall skriva över/ta bort den existerande filen och väntar på ett "y" eller "n" innan det fortsätter. De flesta känner till detta från "rm", då klubben som standard har lagt ett alias med "-i" för oss. Men skriptet skall ju köra automatiskt, så vi vill undvika att det fastnar på sådana skydd mot mänskliga tabbar. Och "-f" som står för force, "gör verkligen det här".

Om ni sedan undrar över varför jag har "> /dev/null" sist på raderna, så sänder detta ev. skärmmeddelande från "move"-kommandot till stora soptunnan "/dev/null" (DOS "> NUL:"). Så långt tror jag de flesta känner igen sig, men "2>&1" betyder att ev. felmeddelande skall gå samma väg.

Att jag gör så beror på att de första fyra gångerna man kör skriptet eller om man tar bort någon av de 4 filerna, så kommer "mv" att skrika att den saknar filer. Då detta inte gör något, så skickar jag ev felmeddelande permanent på soptippen. Det finns även andra möjligheter, men just nu lär vi oss krypa. De andra får vi se på i en Unix-kurs.

Men varför behöver felmeddelande en eget "instruktion", "2>&1"?

I Unix så sänds normala meddelanden/utskrifter från program till skärmen via en "kanal" och felmeddelanden via en annan. Vanliga meddelanden går på "kanal 1", medan fel går på "kanal 2". Båda hamnar normalt på skärmen, men man kan skicka dem åt olika håll med redirection om så behövs. Kanal 1 pekas ut med ">" och ett filnamn och kanal 2 med "2>" + filnamn2.

"2>&1" betyder alltså "kör ut kanal 2 på kanal 1", vilken vi redan skickat till den bottenlösa imaginära filen /dev/null. "2>&1" skall också alltid stå efter anvisningen för kanal 1.

Sedan en varning! När ni vill testa skriptet, gör det inte med existerande spam- och backup-filer. Byt till en testkatalog och skapa testfiler i testkatalogen, t.ex. med "echo > spam.1".

Efter 4 körningar har alla filerna flyttats och skrivits över som "filnamn.4" och de tidigare generationerna har försvunnit. Provkör vi med originalen, har dessa också nu försvunnit. Jag har en testkatalog "tst" som jag testat i och då får ändra "\$HOME/mail" till "\$HOME/tst" - dvs. jag flyttar "REM"-tecknet mellan de två cd-raderna.

Behövs fler provkörningar, får vi köra "echo" en gång till och få 4 nya testfiler. Sker det ofta, varför inte göra ett eget skript :-).

TIDSSTYRNING

När vi har ett fungerande skript skall det ju köras regelbundet. Detta kan vi göra med tidsstyrningskommandot "cron". Checka dock först vilken editor cron startar med genom att ge kommandot "echo \$EDITOR" och se vad som är definierat. Oftast är det "vi" och det vill nog de flesta ändra.

Motivet är att vi inte vill fastna i en obegriplig editor när vi skapar tidsstyrningen och får cron-kommandon att haverera för oss. Åter föreslår jag Pico för den ovane. Gör 'grep "EDITOR" .profile .bashrc' och se var det står "EDITOR=någonting". Om inget står där eller om det är fel editor, vill vi nog redigera startfilen och skriva in den editor vi vill ha.

Det är viktigt att det efter "EDITOR=/usr/local/bin/pico" står "export EDITOR". Oftast finns en eller två långa exportrader i slutet av startfilens definitioner. Aktivera ändringen genom kommandot ". .profile" eller ". .bashrc", vilket betyder att "kör startfilen i nuvarande skal". Ändringarna slår igenom utan att vi behöver logga ut och in igen. Notera, "cron" kör oftast med en enklare \$PATH än våra interaktiva skal, så ibland hittar den inte kommandon som inte finns i huvudbin-katalogen, det är därför en god ide att ange fullständig path.

Nu kan vi redigera vår "cron"-fil. Starta med "crontab -e" och lägg in tidsstyrningen på den första tomma linjen. Vi väljer att köra 30 minuter över 4 varje morgon, så vi inte stör övriga användare:

```
30 4 * * * /bin/sh /home/mXXXX/bin/cirkulera
```

Spara, så aktiveras styrningen. Crontab kör normalt med 24-timmarsklocka och de två första positionerna är minut och timma. De nästa två är dag i månaden (1-31) och månad (1-12), den sista anger dag i veckan (0-6 med söndag = 0). "*" betecknar "varje dag". Om något går fel, får vi ett brev från cron, som mer eller mindre tydligt talar om vårt misstag. Om vi bara vill köra en gång i veckan, t.ex. måndag morgon, så skriver vi:

```
30 4 * * 1 /bin/sh /home/mXXXX/bin/cirkulera
```

Själv har jag en del annat som skall göras och kör dagligen. Då "cron" tidigare var spärrad på Atle, så körde jag med något som heter "at" istället. "at" är för att köra enstaka jobb, så jag fick lära den att starta om sig själv. För att slippa ändra i själva körschemat har jag ett batchkontrollskript, "autorun", som styr allt:

```
==== Autorun ====
#!/bin/sh
#*****
# autorun
#
# För dagliga körningar kl 0430 kör vi
# skript vi har i vårt lokala bin-katalog
#*****
#
WTMP=$HOME/tmp          # Work Dir
DATUM=`date +%d%m%y`    # Hämta dag
RECV=xx.yy@jobbet       # E-postadress för
status

$HOME/bin/cirkulera      # Kör cirkulering
$HOME/bin/statistik $DATUM # Gör statistik
Mail -s "Mail-statistik, $DATUM" $RECV < $WTMP/
stat.$DATUM

# min lösning med att starta autorun
at -s -f $BINDIR/autorun 4.30am tomorrow > /dev/
null 2>&1
=====
```

Man kan naturligtvis göra autorun hur komplext som helst, exemplet här är förenklat. Själv har jag bl.a. en del analysfunktioner för spam som både Spamassassin och .procmailrc släpper igenom och att autorun hämtar e-post från andra konton jag med tiden har satt upp för att kunna dölja mig för spammarna eller för att få rena specialbrevlådor.

Jag har även en funktion som mailar statusloggen från körningen av autorun till min jobb-brevlåda, dels för att ha check på att skriptet faktiskt körs, dels då jag vill se vilka nya eller falska positiva som dykt upp sedan gårdagen. Då behöver jag inte logga in och checka spam-brevlådan för false positives varje dag, listan hjälper mig att identifiera ev. brev som kommit fel.

Kommandot "Mail -H -f mail/spam.1 > statfil.mail" i skriptet "statistik" hjälper mig att göra en lista av de "spam" som kom in dagen innan. Jag använder gårdagens fil, för om jag listar dagens fil kan jag komma att missa brev som inte kommit in när jag gör listan.

Nedan har vi en statusfil från i våras. Där kan man notera att antalet nya mail och spam inte stämmer. Jag har alltså fått en del "korrekta brev", men de syns först i nästa dags logg, som "New Mails".

Who	Date	Subject
Lorena Plummer	05-09-16, 02:22 - 4 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
Ugait Pabel	05-09-16, 04:54 - 3 A	[REC-SPAMTRIGGER] Generic Civilis, broad quality
Mr. Link	05-09-16, 05:35 - 4 A	[REC-SPAMTRIGGER] parallel
Ike Johns	05-09-16, 21:37 + 8 A	[REC-SPAMTRIGGER] cede
Kidaka Rider	05-09-16, 07:19 - 4 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
Stig Balze	05-09-16, 07:23 - 4 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
Thomh Lemus	05-09-16, 07:48 - 4 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
Kennedy	05-09-16, 14:25 - 4 A	[REC-SPAMTRIGGER] Refill Reminder Logd
Google Swap Click	05-09-16, 15:36 - 4 A	[REC-SPAMTRIGGER] Combine the Power of Amazon / Ebay
service@paypal.co	05-09-16, 22:58 + 9 A	[REC-SPAMTRIGGER] Your account access was limited
service@paypal.co	05-09-16, 23:03 + 9 A	[REC-SPAMTRIGGER] Your account access was limited
Alta Kastner	05-09-16, 17:24 - 4 A	[REC-SPAMTRIGGER] Ref. my Phlogoth
Lund	05-09-17, 02:07 - 3 A	[REC-SPAMTRIGGER] play for real money!
TM Secret Weapon	05-09-17, 05:05 - 9 A	[REC-SPAMTRIGGER] 1 Trillion unique visitors
Mr. Dunn	05-09-17, 10:35 - 4 A	[REC-SPAMTRIGGER] Chung
Amie Hines	05-09-17, 10:42 - 3 A	[REC-SPAMTRIGGER] you want real
Channah Jeffery	05-09-17, 10:46 - 5 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
Agafya Renfro	05-09-17, 16:29 - 5 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
Minnie	05-09-17, 21:28 - 3 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
Reyna Atkins	05-09-18, 00:07 - 4 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
Paid Surveys	05-09-18, 01:03 - 7 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
Nell Ballard	05-09-18, 11:35 + 9 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
Mrs. Larisa Sosnit	05-09-18, 12:14 + 4 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
Mrs. Mavicker	05-09-18, 03:48 - 5 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth
	05-09-18, 17:37 + 7 A	[REC-SPAMTRIGGER] Phlogoth

===== Autorun logg =====

Yesterdays number of mails: 47

Following autorun jobs done (060209):

New mails (15:13:37) :

```
1 isoc-members-annou [ISOC-members-announce] I
2 mailman-bounces@is isoc.se mailing list memb
3 SourceForge.net Te SOURCEFORGE.NET UPDATE -
4 =?UTF-8?Q?M=C3=A5n [medlemmar] Ny listserver
5 news-bounces@wysiw WYSIWYG NEWS, 3 February,
```

Total mails yesterday:

```
1 silicon Announceme Registration deadline app
2 darrell burth Fw: This fave outlet has
3 321@Å [ABC-SPAMTAGGED] =====
4 Young Oakley [ABC-SPAMTAGGED] Adult Mo
5 Katie Holmes [ABC-SPAMTAGGED] YOU WON
....
43 Oscar Crocker Under the Radar Equity fo
44 Josiah R. Goldstei OTC Platinum Report
45 Justin Barnett Look at the Chart on This
46 Kurt J. Farmer Rising Star Stocks
47 Odell Castle SuperNova Stocks
```

Update: No update job 060209

Spam filter (15:13:37) :

```
1 comovs [ABC-SPAMTAGGED] ÈÈÑÀÅ%Ä
2 m8827@abc.se [ABC-SPAMTAGGED] PartyPok
3 Reginald Gipson [ABC-SPAMTAGGED] Best Pha
4 Brandon [ABC-SPAMTAGGED] Cheap Dr
..
37 Oscar Crocker Under the Radar Equity fo
38 Josiah R. Goldstei OTC Platinum Report
39 Justin Barnett Look at the Chart on This
40 Kurt J. Farmer Rising Star Stocks
41 Odell Castle SuperNova Stocks
```

Newspam filter :

15:13:37 : Ingen NewSpam !

Runned jobs: :

mlget

Lock files blocking in /home/m8827/mail:

15:13:37 : Inga lock-filer !

Mailjobs: Runned mailget job 060209 (15:13:37) :

```
fetchmail: No mail for xxxxxx at pop.home.se
fetchmail: No mail for xxxxxx@spray.se at lmpop.
vip.spray.net
```

=====

**** End autorun ****

För den som undrar över "fetchmail", så har klubben ett program för att hämta e-post från andra e-postkonton (pop eller imap-protokoll), för att sen sända dem till ABC-kontot eller något annat konto. Jag har definierat både "fetchmail" och "gotmail", som gör samma för Hotmail-konton (egen installation - ger ingen logg som fetchmail). Dessa styrs av mitt autorunskript, dock ligger detta lite utanför dagens övning, antispam med procmail och shellscripits. Kanske det kan bli något om dem en annan gång.

KORRIGERING AV FÖRRA ARTIKELN

Efter att jag skrev förra artikeln, testade jag ett par udda problem med svenskspråkig e-post som givit mig viss huvudbry en längre tid. När jag testade, fann jag en sak som jag missat. I min rc-fil har jag en regel med ett antal nyckelord för aktiespam. Denna regel innehåller ordet "stock". Naturligtvis fick den även träff på alla brev som innehöll ordet Stockholm. Men hur kunna behålla "stock", men släppa igenom "Stockholm".

Det fanns dock en enkel lösning som jag hoppas kunna beskriva i detalj i en ev. tredje artikel om karantänen, en "if-else"-lösning. Jag hann dock redan lägga in den i den procmailrc-fil jag hänvisade till i förra artikeln, innan publiceringen, så här är en kort beskrivning.

=== Stockholmsregeln ===

```
:0 B:
*$ .*stock
{
    :0 B
    *$ .*Stockholm
    { }

    :0 E
    *$ .*(stock|invest|.....)
    $SPAM
}
```

=====

Regeln fångar alla ord med "stock" i sig och gör en if-else test. Om "Stockholm" så görs inget, annars om stock, invest m fl så läggs den i spamlådan (eller /dev/null). Om man får brev av samma typ, som trigger en annan spamregel, kan man behöva göra fler liknande regler.

att deras kunder inte längre skulle finna spam ekonomiskt som marknadsföringsmetod. För det är dit vi måste komma, enda sättet att stoppa spam är att öka kostnaden.

Beträffande funktionalitet var Earnest när jag lade ner utvecklingen på väg att bli en riktigt bra antispamfunktion. Men nu kör jag med ABC standard och med SA och procmail och tillsammans är resultatet ändå så bra att jag är nöjd. Jag vet numer varför vissa riktiga brev hamnar som spam, false positives, och jag kan enkelt kontrollera spameländet. När mina matchningar blir sämre får jag ibland lägga till nya nyckelord från spammen i procmail-filen, oftast nya sätt att stava Viagra, pills m.fl. Men om man får in 2-3 spam om dan i snitt och bommar på 1 korrekt brev i veckan, så får man idag vara nöjd.

Vidare kan nämnas att jag har definierat alla generationerna av både

spamlådan, som backup-lådan i Squirrel Webmail, så jag enkelt kan gå tillbaka och flytta felaktigt sorterade brev från jobbet.

SAMMANFATTNING

Jag har nu kört antispam-funktioner i fyra år, varav tre år med min egen lösning och ett år med klubbens, SA + procmail, och min slutledning är att spam kan övervinnas. Stängde jag av procmail, skulle jag åter få ca 30-40 spam om dagen. Det har skett en klar minskning av spam generellt sett, men den finns där fortfarande. Vanliga spamfilter är ännu inte perfekta, så vi måste för en överskådlig framtid fortfarande ha dessa extra antispamfunktioner.

Om våra IT leverantörer tog större ansvar och hjälpte oss med liknande filtrering, så skulle kostnaden för spamarna öka så pass

ETT HALVT LÖFTE...

Jag avslutar dessutom dessa två artiklar med ett halvt löfte om en tredje artikel. Hur man skulle kunna implementera vad som våren 2005 blev Earnest viktigaste funktion, karantänen, med procmail och skripts.

ABC

I den här typen av programsatser är det viktigt att se upp för ändlösa loopar. D.v.s. när villkoret, av någon anledning, aldrig uppfylls.

Det här programmet skall köras tills num har fått värdet fyra, och uppfyller villkoret (num>3). Då får variabeln stop värdet "true" och när stop är sant lämnar programmet loopen.

While

Om uttrycket stämmer exekveras program-satsen. Här kontrolleras alltså uttrycket först (j.f.r. repeat) och programsatsen körs inte alls om det är falskt.

While (villkor) do <programsats>.

```
Ex:
var
  stop: Boolean;
  num: Integer;

begin
  num := 0;
  stop := false;

  while not (stop) do
  begin
    writeln('Kör loopen...');
    num := num + 1;
    if (num > 3) then
      stop := true;
    end
  end

end.
```

Ovanstående program är, till största delen, identiskt med exemplet innan. Skillnaderna är att vi kontrollerar först om stop är falskt (inte sant) med "not"-operatoren och sedan måste programsatsen skrivas i ett eget programblock. Ett sådant skapas mellan "repeat" och "until", utan att det behöver göras av programmeraren.

FLASKHALSAR I PROGRAMMET?

Behöver Du snabba upp programexekveringen så kan Du skriva "inline assembler" direkt i Delphi. Det är något som kan vara intressant att tänka på.

Nedanstående program summerar X och Y.

```
program DephiAssembler;

{$APPTYPE CONSOLE}

uses
  SysUtils;

var X,Y,Z : Integer;

begin

  X := 5;
  Y := 8;

asm
  MOV  EAX,X
  ADD  EAX,Y
  MOV  Z,EAX
end;

  Writeln('Resultatet blir: ',Z);
  ReadLn;

end.
```

Jag hoppas att jag, med den hastiga genomgången, har illustrerat vad jag menar när jag tycker att Pascal är tydligt och lättbegripligt. Det finns mycket mer man kan skriva om det om intresse finns...

ABC

Länkar

www.turboexplorer.com

www.borland.com/us/products/ide.html

<http://sheepdogguides.com/tut.htm>

www.festra.com/index.html

www.marcocantu.com/md2005/UpdateDelphi2006.html

Redaktionen ber att få önska alla medlemmar en god fortsättning!

Johans länkar

The Windows Vista RC1 Monster Review

Stor genomgång av Windows Vista ur många perspektiv.

<http://neosmart.net/blog/archives/264>

Windows Vista RC1 Software Compatibility List

Undrar du om dina program fungerar i Vista? Här finns en lista som anger vilka versioner som krävs för att det skall fungera.

www.iexbeta.com/wiki/index.php/Windows_Vista_Software_Compatibility_List

Sticking with Windows XP in a Windows Vista World

Det finns idag ingen reell anledning att uppgradera från Windows XP till Windows Vista. De extra funktioner som finns i Vista kan man lätt hitta i andra programvaror, varav många av dem är gratis.

www.winsupersite.com/showcase/winvista_xp_apps.asp

Windows Defender

Windows Defender, Microsofts programvara för detektering av spyware, har nu släppts officiellt. Den är gratis och väl värd att prova.

www.microsoft.com/athome/security/spyware/software/default.mspx

Stop Viruses for Free!

Man behöver inte köpa dyra lösningar för att ha ett fullgott viruskydd. Här finns ett par lösningar som är gratis och fungerar alldeles utmärkt.

<http://news.softpedia.com/news/Stop-Viruses-For-Free-37956.shtml>

ABC-emulatorn

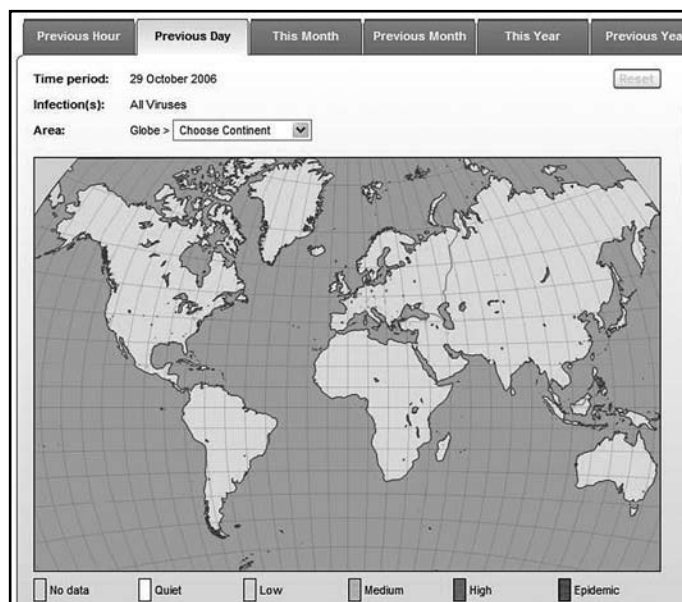
Den ABC-emulator som refereras till i artikeln "Nostalgin ABC", se ABC-bladet 2/2006, finns nu upplagd på klubbens anonyma ftp-site.

<ftp://ftp.abc.se/pub/abcwin>

Review: Firefox 2.0 is a solid improvement

Firefox 2.0 är en lysande webbläsare, prova den du med!

www.linux.com/article.pl?sid=06/10/25/1418217

F-Secure World Map

Aktuell världskarta där man ser vilka virus som sprids och ställer till oreda för tillfället. Se bilden.

<http://worldmap.f-secure.com>

F-Secure Online Scanner

Här kan man utföra en kombinerad scan av virus och rootkits på sin dator.

<http://support.f-secure.se/swe/home/ols.shtml>

Which New Browser Is Best: Firefox 2, Internet Explorer 7, or Opera 9?

Jämförelse från i somras mellan de då kommande versionerna av Firefox 2.0, IE7 och Opera 9. Intressant!

www.pcmag.com/article2/0,1895,1991370,00.asp

Fun with strace and the GDB Debugger

Lär dig mer om hur man felsöker i Linux/Unix med strace och GDB. Detta är kunskaper som varje programvaruutvecklare måste besitta för att effektivt kunna felsöka knepiga problem.

www-128.ibm.com/developerworks/aix/library/au-unix-strace.html

Version control for Linux

Lär dig lite om versionshantering av filer i Linux/Unix.

www-128.ibm.com/developerworks/library/l-vercon

JOHAN PERSSON <2397>

Posttidning B

Begränsad Eftersändning

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med den nya adressen på baksidan (ej adressidan).

Avsändare
ABC-klubben
Box 14 143
167 14 Bromma

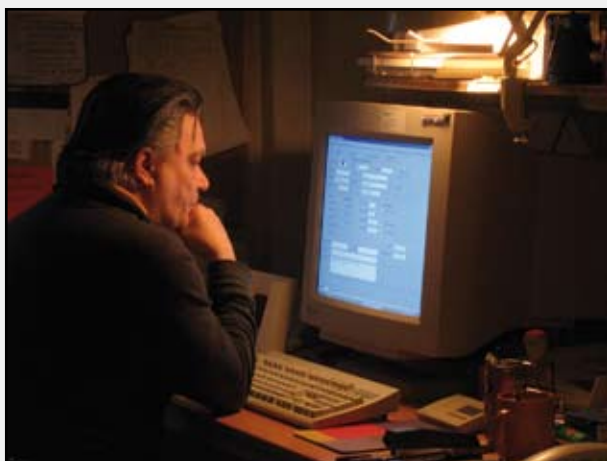
sista sidan

Layouten jobbar på dagen.

Kansliet jobbar på dagen.

Kansliet jobbar på natten.

Layouten jobbar på natten.

Foto: Per Styrenius

Nästa nummer kommer i mars